

Ministeriet for Grøn Trepert
Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

FAGINSTRUKS

Plantebeskyttelsesmidler 2025

Dokumenttype:	Kontrolinstruks
Klassifikation:	Arbejdsbrug
Dataejer:	Enhedschef Christina Korsgaard Andersen Dissing
Forfatter:	Lene Alnor-Bonefeld, Særlig Kontrol
Godkender(e):	Enhedschef Christina Korsgaard Andersen Dissing Anita Fjelsted – Miljøstyrelsen Kontorchef Bettina Ørsnes Larsen – Miljøstyrelsen
Ikrafttrædelsesdato:	1. januar 2025
Dato for næste revision:	December 2025

Foto: Skyfish

Workzone: 24-6080-000640

ISBN nr.: 978-87-85306-27-2

December 2024

Indhold

1. Indledning	6
1.1 Formål	6
1.2 Omfang af kontrollen	6
1.3 Kontrolperioden	6
2. Retsgrundlag	7
3. Overordnede oplysninger	7
3.1 Koordinering med andre kontroller	7
3.2 Information, som skal gives jordbruger	7
3.3 Veterinær- og sikkerhedsforskrifter	7
4. Procedure for kontrollen	8
4.1 Kontrolbesøget	8
4.2 Materiale til brug ved kontrollen	9
4.3 Varsling af kontrol/Nægtet kontrol	11
4.4 Dokumentation af konstaterede forhold	12
4.5 Beslaglæggelse	12
4.6 Kontroltyper	13
4.7 Hvordan skal du registrere i M-Tid ved kontrolarbejde	14
5. Afrapportering af kontrolresultat	15
5.1 Generelt om journalisering og udsendelse af breve	15
5.2 Sager uden bemærkninger (OK-sager)	16
5.3 Sager med bemærkninger (fejl-sager)	16
5.4 Sager med KON-overtrædelser	18
6. Kontrollens indhold	19
6.1 Definition af bekæmpelsesmidler	19
6.2 Anvendelse	21
6.2.1 Godkendelse til mindre anvendelse (tidligere OFF-label)	24
6.2.2 Dispensationer	25
6.2.3 Anvendelse af afdriftsreducerende udstyr	25
6.2.4 Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler i væksthuse	28
6.2.5 Kontrol vedr. brug af plantebeskyttelsesmidler godkendt til lukkede væksthuse	29
6.2.6 Når der konstateres en overtrædelse	31
6.2.7 Krydsoverensstemmelse og Konditionalitet – Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler	32
6.3 Sprøjtejournal	33
6.3.1 Lovpligtig indberetning af sprøjteoplysninger (SJI)	36
6.3.2 Særligt for golfbaner	37
6.3.3 Særligt for offentlige arealer	37
6.3.4 Særligt for væksthuse/planteskoler	38
6.3.5 Krydsoverensstemmelse og Konditionalitet - Sprøjtejournal	38
6.4 Opbevaring af plantebeskyttelsesmidler og blandinger og bortskaffelse af tom emballage	39

6.4.1 Opbevaringsforhold for plantebeskyttelsesmidler	39
6.4.2 Giftige og meget giftige midler og midler med alvorlige langtids effekter	41
6.4.3 Kontrol af bejdsede produkter	43
6.4.4 Uoriginal emballage / dunk uden etiket	45
6.4.5 Bortskaffelse af brugt emballage	46
6.4.5 Konditionalitet på opbevaring af plantebeskyttelsesmidler, rester og tom emballage, Opbevaring af giftige og meget giftige plantebeskyttelsesmidler m.m. og bortskaffelse af rester af plantebeskyttelsesmidler og tom emballage ...	46
6.5 Besiddelse	49
6.5.1 Besiddelse af udenlandsk plantebeskyttelsesmiddel	49
6.5.2 Import af udenlandske plantebeskyttelsesmidler med henblik på videresalg	49
6.5.3 Besiddelse af ulovligt dansk plantebeskyttelsesmiddel	50
6.5.4 Besiddelse af midler til forsøgsmæssig afprøvning	51
6.5.5 Øvrig besiddelse	52
6.5.6 Besiddelse af mosegrise- eller muldvarpegift uden autorisation	52
6.5.7 Besiddelse af rottegift uden autorisation	53
6.6 Vaske- og påfyldningspladser	54
6.6.1 Udstyr til vask og påfyldning	54
6.6.1.1 Præparatfyldeudstyr	55
6.6.1.2 Spuledyser	55
6.6.1.3 Skyllevandstank/rentvandstank	55
6.6.2 Bagatelgrænsen	55
6.6.3 Tapsted (kontraventil, vandur samt buffertank)	56
6.6.4 Øvrige krav ved påfyldning af sprøjten	57
6.6.5 Krav til indretning af vaskeplads	57
6.6.6 Opsamlingsbeholder	59
6.6.7 Afstandskrav fra vaskeplads til vandmiljø	60
6.6.8 Afstandskrav for vask og påfyldning i marken til vandmiljø	61
6.6.9 Konditionalitet på sprøjteudstyr, der skal forefindes på virksomheden, indretning af tapsted og indretning og brug af vaskeplads	62
6.6.10 Særlige regler for væksthuse	63
6.6.10.1 Brug af mikrobiologiske plantebeskyttelsesmidler i væksthuse	64
6.6.10.2 Krav til konstruktion af vaskepladser i væksthuse	64
6.6.10.3 Konditionalitet på påfyldning og rengøring af sprøjter i væksthuse	65
6.7 Syn af sprøjter	66
6.7.1 Konditionalitet på syn og vedligehold af sprøjteudstyr	71
6.8 Uddannelseskraft	73
6.8.1 Autorisation til køb af professionelle plantebeskyttelsesmidler – MAB	73

6.8.2 Kontrol af MAB-autorisationer	74
6.8.2.1 Undtagelser fra krav om autorisation	74
6.8.3 Konditionalitet på autorisationer	75
6.9 IPM.....	76
6.9.1 IPM-principperne	76
6.9.2 Kontrol af IPM	77
7. Bilag til instruksen.....	79
Bilag A: Retsgrundlag	80
Bilag B: Information om MAB til brug for kontrolopgaver hos LBST	82
Bilag C: Synsrapport	84
Bilag D: Action Card	85

1. Indledning

1.1 Formål

Formålet med denne kontrolinstruks er:

- At beskrive den praktiske gennemførelse og videre sagsbehandling af kontrolbesøg hos professionelle brugere af plantebeskyttelsesmidler, for så vidt angår de gældende regler på området, med henblik på at sikre en ensartet og korrekt kontrol af disse regler.
- At beskrive gældende regler til brug for kontrollen omkring bl.a. besiddelse, opbevaring, anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, regler om uddannelse/autorisation til køb/brug af plantebeskyttelsesmidler og regler om anvendelsen af sprøjter, der er godkendt ved syn.
- At forebygge unødvendig belastning og sundhedsfare for kontrollørerne i forbindelse med kontrol af overholdelse af reglerne om plantebeskyttelsesmidler.

1.2 Omfang af kontrollen

Der skal i 2025 gennemføres i alt ca. 550 kontroller af plantebeskyttelsesmidler. Kontrollerne gennemføres af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø på vegne af Miljøstyrelsen, som er ressortmyndighed.

Heraf skal de ca. 250 kontroller gennemføres som led i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's konditionalitets- og krydsoverensstemmelseskontrol. De ca. 250 kontroller svarer til 1 % af de jordbrugere, der er støtteberettigede til at modtage grundbetaling og/eller landdistriktsmidler i 2025. Udvælgelsen af de ca. 250 sager er foretaget på baggrund af risikovurdering og ved tilfældig udtagning.

Der gennemføres derudover ca. 300 selvstændige kontroller på adresser, der udvælges på baggrund af en risikovurdering og som udvælges af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø og Miljøstyrelsen i fællesskab. Herunder udpeges bl.a. kontrolbesøg på maskinstationer, offentlige arealer og golfbaner, og der afsættes kontroller til kampagner og til opfølgning på indberetninger som følge af henvendelser fra borgere eller andre offentlige myndigheder.

Hvis Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's lokalafdelinger gennem øvrig kontrol kommer i besiddelse af oplysninger om ulovlige forhold for gældende regler på området, kan sagen ekstraordinært udtages til kontrol. Bemærk, at det altid er Særlig Kontrol, der opretter sagen i VAKS (Kontrollørens sagsbehandlingssystem).

1.3 Kontrolperioden

Kontrolperioden følger kalenderåret, så alle ca. 550 kontroller gennemføres fra 1. januar 2025 til 31. december 2025.

2. Retsgrundlag

Du finder en oversigt over det gældende retsgrundlag i bilag A. De gældende regler kan også findes på <https://www.retsinformation.dk/>

3. Overordnede oplysninger

3.1 Koordinering med andre kontroller

Kontrollen omfatter en fuld kontrol med plantebeskyttelsesmidler omhandlende regler nævnt i denne instruks og skal – så vidt muligt – koordineres med andre kontroller.

3.2 Information, som skal gives jordbruger

Der henvises til Den Generelle Kontrolinstruks jf. linket nedenfor.

3.3 Veterinær- og sikkerhedsforskrifter

Ved kontrollen skal Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's generelle sikkerhedsforskrifter og veterinære retningslinjer for afdelingerne følges.

Ved besigtigelse af kemikalieopbevaringen, herunder flytning af dunke m.m., skal der anvendes de nødvendige værnemidler, der som minimum er handsker og sikkerhedsbriller. Alt afhængig af kontrolsituationen bør der dog anvendes: Sikkerhedsfodtøj, engangsdragt, gummiforklæde og åndedrætsværn. Du finder de nærmere retningslinjer i sikkerhedsforskrifterne.

Hvis der ikke er etableret udluftning/ventilation på kontrolstedet, skal der så vidt muligt foretages en udluftning, inden kontrollen gennemføres.

Forskrifterne, der er udarbejdet af sikkerhedsudvalget, findes på Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's intranet. Hvis du har spørgsmål til sikkerhedsforskrifterne, henvises du til lokalafdelingens sikkerhedsrepræsentant.

De veterinære retningslinjer for ejendomme med husdyr er relevante, hvis kontrollen omfatter staldanlæg eller lignende. De veterinære retningslinjer er beskrevet i Den Generelle Kontrolinstruks, der findes på intranettet.

4. Procedure for kontrollen

4.1 Kontrolbesøget

Jordbruger skal fremvise, hvor plantebeskyttelsesmidlerne opbevares, herunder oplyse om der opbevares plantebeskyttelsesmidler på andre lokaliteter f.eks. lejede lokaler eller andre bedrifteres bygninger (lager/lagerfaciliteter). Opbevaringsforhold og sprøjteudstyr skal besigtiges på samtlige lokaliteter af virksomheden.

Eksempel – fælles opbevaring

Naboerne landmand A og landmand B deler opbevaring af plantebeskyttelsesmidler. Midlerne opbevares hos landmand A mens landmand B er udtaget til kontrol med plantebeskyttelsesmidler.

Ved kontrollen skal landmand B fremvise, hvor plantebeskyttelsesmidlerne opbevares – altså hos landmand A. Landmand A skal informeres om, at vi foretager kontrol på hans ejendom, og der skal udleveres retssikkerhedsbrev.

Hvis landmand B oplyser, at nogle af de opbevarede plantebeskyttelsesmidler tilhører landmand A, og disse midler ikke er lovlige eller opbevaret uforsvarligt, skal Landmand A også udtages til kontrol. Kontrollen skal iværksættes med det samme.

Husk fotodokumentation.

Kontrollen omfatter:

- Kontrol af, om plantebeskyttelsesmidler inkl. rottegift og musegift opbevares miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt.
- Kontrol af om rester af bekæmpelsesmidler, tom emballage samt sprøjtevæsker og andre blandinger af bekæmpelsesmidler er opbevaret miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler eller lignende.
- Kontrol af, om bekæmpelsesmidler opbevares i original emballage og med en etiket, der er godkendt til produktet samt at der ikke sker genanvendelse af emballage til plantebeskyttelsesmidler.
- Kontrol af, om giftige, meget giftige bekæmpelsesmidler og bekæmpelsesmidler med alvorlige langtidseffekter er opbevaret under lås.
- Kontrol af, om der er udpeget en ansvarlig person for opbevaringen, hvis mere end fem personer har adgang til giftige og meget giftige bekæmpelsesmidler.
- Kontrol af opbevaring af affald i form af rester af bekæmpelsesmidler og tom emballage og kontrol af, hvordan virksomheden skaffer sig af med dette.
- Kontrol af, om der er efterladt tilberedt sprøjtevæske et sted, hvor der ikke er adgang for uvedkommende.

- Kontrol af at mindre sprøjtetanke med sprøjtevæske er mærket med oplysning om bl.a. indhold
- Kontrol af, om der besiddes ulovlige danske og udenlandske bekæmpelsesmidler (herunder kontrol af dokumentationskrav ved anvendelse af midler til bejdsning, som ikke er godkendt i Danmark, og som anvendes med henblik på eksport ud af EU af bejdset korn, frø og kartofler).
- Kontrol af, om bekæmpelsesmidler er anvendt efter anvisningen på etiketten.
- Kontrol af udstyr til påfyldning af plantebeskyttelsesmidler (præparatfyldedyer, spuledyser og skyllevandstank).
- Kontrol af tappested, hvor sprøjten påfyldes (indretninger, der forhindrer tilbage- og overløb).
- Kontrol af, om en eventuel vaskeplads er med tæt befæstet bund.
- Kontrol af, om vaskevand og rester af plantebeskyttelsesmidler ikke længere opbevares i nedgravede beholdere.
- Kontrol af, at der ikke er vaskepladser i BNBO (Boringsnært beskyttelsesområde).
- Kontrol af udstyr til udvendig vask af sprøjten.
- Kontrol af sprøjtejournalen.
- Kontrol af, om afstandskrav overholdes, og om der er dokumentation for reduktion i afstandskrav ved brug af afdriftsreducerende udstyr.
- Kontrol af, om der findes afdriftsreducerende udstyr på virksomheden.
- Kontrol af, om at udstyr, der anvendes erhvervsmæssigt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, opfylder krav om syn.
- Kontrol af om udstyr, der anvendes erhvervsmæssigt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler er vedligeholdt.
- Kontrol af sprøjteførers autorisation (MAB).
- Kontrol af om virksomheden har udfyldt IPM-skema.
- Kontrol af autorisation (G1 eller R2), hvis der opbevares muldvarpegift eller rottegift.

4.2 Materiale til brug ved kontrollen

Følgende materiale er relevant ved gennemførelse af kontrolbesøget:

- Kontrolforberedende rapport - marker, dyr og gødning (kontrolgrundlag) – skal også journaliseres i Workzone. Hvis kontrollen gennemføres med en KON-kontrol, kan kontrolgrundlaget fra denne sag alternativt anvendes.
 - Tjek om tidligere kontroller kan have relevans
- Retssikkerhedsbrev – skal også journaliseres i Workzone.
- Vejledning om erhvervsmæssig anvendelse af bekæmpelsesmidler
<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2019/09/978-87-7038-107-9.pdf>
- Pjecen "Kort og klart om kontrollen med erhvervsmæssig opbevaring og anvendelse af bekæmpelsesmidler" fra LBST.
- Seneste indberetning fra SJI på Miljøstyrelsens webapplikation:
<https://sji.mst.dk/administration>

- Adgang til SJI <https://sji.mst.dk/administration> for kontrol af, om virksomheden har udfyldt IPM skema.
- Kortmateriale fra IMK eller Miljøportalen.
- Vejledning til kontrolskemaet i VAKS
- Miljøstyrelsens "Bekæmpelsesmiddeldatabasen" (BMD) via internetbrowser <https://mst.dk/erhverv/sikker-kemi/database-for-bekaempelsesmidler/bmd> (også tilgængelig via mobiltelefon) (autoritativ).
- Applikationen knyttet til BMD (MST giver besked, når denne er klar til brug).
- Vejledning i Planteværn 2025 (supplerende).
- Applikationen fra SEGES "KemiTjek" (supplerende).
- Sikkerhedsudstyr.
- Kontrol af autorisation af sprøjteførere i MAB på Miljøstyrelsens webapplikation: <https://mab.mst.dk/internal>
- Vejledning nr. 38 af november 2019 om pesticidholdigt spildevand og pesticidholdigt affald fra væksthushavenerier. <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2019/10/978-87-7038-122-2.pdf>
 - Faginstruks Konditionalitet Miljø 2025 Faginstruks Krydsoverensstemmelse Miljø 2025
- Vejledning til IPM-skema <https://mst.dk/publikationer/2021/januar/vejledning-til-ipm-skema>
- Vejledning til brug af afdriftsreducerende udstyr:
 - Vejledning fra 2020: <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2020/07/978-87-7038-211-3.pdf>
 - Nyhed om ændret bilag: <https://mst.dk/nyheder/2024/juni/nyt-bilag-til-vejledning-om-afdriftsreducerende-udstyr>
 - Bilag - bomsprøjter: <https://mst.dk/media/0rwf11hl/13-juni-2024-bilag-1-afdriftsreducerende-udstyr-version-15-f2419637731418622332.pdf>

Husk, at den kontrolforberedende rapport/kontrolgrundlaget skal trækkes umiddelbart før selve kontrolbesøget, så det er så aktuelt som muligt.

Til kontrol af afstandskrav og virksomhedens beliggenhed i forhold til BNBO, § 3 arealer og vandboringer kan oplysningerne findes i IMK eller på Miljøportalen (www.miljoportal.dk).

Til kontrol af godkendelsesstatus for bekæmpelsesmidler skal følgende systemer altid anvendes:

Miljøstyrelsens nye app og/eller hjemmeside <http://mst.dk/kemi/database-for-bekaempelsesmidler/>

Indtil Miljøstyrelsens app knyttet til BMD er færdigudviklet og tilgængelig for LBST, benyttes Miljøstyrelsens bekæmpelsesmiddeldatabase på Miljøstyrelsens hjemmeside med søgemulighed på samtlige godkendte midler (både biocider og udstyr, der anvendes

erhvervsmæssigt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler), samt tidligere godkendte midler. Via internetbrowser kan der bl.a. søges på registreringsnummer, handelsnavn og aktivstof samt om midlet er godkendt eller tidligere har været det. Du kan også her finde oplysninger om datoer for forbud mod salg, anvendelse og besiddelse for de fleste midler. Desuden kan du finde godkendte etiketter på godkendte midler, og endelig kan der søges på biocider (f.eks. rottemidler).

Supplerende oplysninger til brug for kontrollen

Publikationen "Vejledning i Planteværn 2025" kan supplerende anvendes til at slå midler op i forhold til godkendelse, dosering, anvisningsvilkår vedr. afgrøde m.m. "Vejledning i Planteværn 2025" er udleveret med det antal pr. afdeling, der foretager kontrol. Husk den er ikke løbende opdateret.

Husk, at det er etikettens brugsanvisning, der er gældende for anvendelsen af et givent produkt.

Middeldatabasen (www.middeldatabasen.dk)

SEGES og Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet udgiver "middeldatabasen". Databasen vedligeholdes af SEGES på baggrund af data, der indhentes fra Miljøstyrelsen, Dansk Planteværn, kemikaliefirmaerne med flere. Heraf fremgår, hvilken dosering de enkelte midler må anvendes i, samt til hvilken afgrøde midlet er godkendt. Også her er det muligt at finde den godkendte etiket til et givent godkendt plantebeskyttelsesmiddel. Denne database indeholder ikke biocider.

4.3 Varsling af kontrol/Nægtet kontrol

Kontrol af plantebeskyttelsesmidler er en uvarslet kontrol, da en varsling ville forspilde kontrollens hovedformål.

Ved yderligere information om varslingsregler og brug af varslingsbreve, henvises til Den Generelle Kontrolinstruks.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er i henhold til § 49 i kemikalieloven og § 87 i lov om miljøbeskyttelse bemyndiget til uden retskendelse mod behørig legitimation, at få adgang til private ejendomme, lokaliteter og transportmidler for at få oplysninger til brug for kontroller. Vi har herunder adgang til at foretage undersøgelser, fotografere, kopiere eller medtage dokumenter samt medtage andre genstande uden vederlag, herunder eksemplarer af produkter og varer, der er reguleret i medfør af loven. Kvittering for medtagne genstande skal udleveres. Hvis jordbruger nægter ovenstående, har vi mulighed for at bede politiet om bistand.

Jordbruger skal yde den nødvendige bistand for kontrollen, herunder fremvisning af bilag, regnskaber eller anden dokumentation, f.eks. faktura på indkøb af bekæmpelsesmidler, der er nødvendig for at gennemføre kontrollen.

Hvis jordbruger nægter kontrol, skal du kontakte din afdelingsleder eller Særlig Kontrol med henblik på evt. at gennemføre kontrolbesøget med politiets hjælp.

4.4 Dokumentation af konstaterede forhold

For at sikre dokumentation skal du **altid** tage billeder af ulovlige forhold på det tidspunkt, hvor overtrædelserne konstateres. F.eks. ved fund af ulovlige danske midler, midler med udenlandsk etiket, uoriginal emballage, manglende etiket, manglende kontraventil og vandur, mangler/fejl ved vaskeplads, åbenlyse problemer med sprøjteudstyr, der er i brug eller ved ulovlige opbevaringsforhold. For billeder til dokumentation af placering, er det vigtigt med både nærbilleder, for dokumentation af hvad der er tale om, samt billeder taget på afstand til dokumentation af omgivelser/lokalitet.

Billederne **skal** vedlægges høringsbrevet og arkiveres som et fotoalbum på sagen i Workzone. På forsiden skal ansøgers CVR-nr., samt kontrollørens navn eller initialer være angivet. For hvert billede skal det beskrives, hvilken overtrædelse billedet dokumenterer. Husk at tage billeder både tæt på og længere væk. Hvis der tages billeder af dunke med bekæmpelsesmidler, så sørg for, at registreringsnummeret kan aflæses på billedet. Vær opmærksom på også at få fotodokumentation af etiketter på eventuelle ulovlige midler opbevaret i papkasser eller lignende.

Det er **meget vigtigt**, at der i høringsbrevet angives, at der er vedlagt fotodokumentation, ellers vil billederne ikke blive tillagt betydning i en evt. efterfølgende retssag. Dette gøres ved at markere feltet "Er der taget fotos ved kontrolbesøget" i VAKS.

4.5 Beslaglæggelse

Ved fund af større mængder ulovlige midler kan der foretages en beslaglæggelse af midlerne på vegne af Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion for at sikre, at midlerne bliver bortskaffet på korrekt vis.

Beslaglæggelse bør overvejes, hvis der er fundet mere end:

- Ca. 5 L med udenlandsk etiket.
- Ca. 50 L med dansk etiket.

Der kan være situationer, hvor mindre mængder skal føre til beslaglæggelse – f.eks. ved generel modvilje mod aflevering, eller en mistanke om, at midlerne alligevel vil blive anvendt i produktionen, videresolgt, eller at midlerne vil blive bortskaffet ulovligt.

I forbindelse med fund af midler, hvor der kan være mistanke om, at indhold i dunkene ikke svarer til eventuelle etiketter, kan midlerne ligeledes beslaglægges på vegne af Kemikalieinspektionen med henblik på at få foretaget en analyse af midlerne.

Ved beslaglæggelse gøres virksomhedsejeren tydeligt opmærksom på, at midlerne beslaglægges med henblik på sikker bortskaffelse eller analyse af indhold, og at midlerne ikke må flyttes. De beslaglagte dunke samles og tapes sammen med beslaglægningsstape. Sørg for, at der tapes godt rundt om dunkåbninger, så forseglingen ikke kan brydes, uden at det kan ses. Ved større mængder kan et område evt. spærres af med beslaglægningsstape. Sørg for fotodokumentation.

Efterfølgende kontaktes Særlig Kontrol, som vil kontakte Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion eller Teknologisk Institut med henblik på senere afhentning af midlerne til analyse eller destruktion. Vær opmærksom på, at midlerne ikke må transporteres i kontrollørernes biler. Det er vigtigt, at det fremgår af kontrolrapporten, at der ved kontrollen er beslaglagt midler. Det er ligeledes vigtigt med fotodokumentation med henblik på, at Kemikalieinspektionen kan kontrollere antallet af dunke og mængden af beslaglagt materiale.

Der er udarbejdet et Action Card til brug ved beslaglæggelse. Action Card fremgår som et bilag til denne instruks og findes også på Kontrolportalen, hvor også beslaglæggelsesbrev osv. kan findes.

4.6 Kontroltyper

Konditionalitetskontrol (KON) og krydsoverensstemmelseskontrol (KO).

Kontrol af plantebeskyttelsesmidler indgår i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøets KON- og KO-kontrol. Ved kontrollen skal der således foretages en fuld kontrol med plantebeskyttelsesmidler svarende til de "rene" kontroller (nedenfor) og dermed kontrol af samtlige regler på området nævnt i denne instruks. En lang række af de nationale regler er også omfattet af KON- eller KO-reglerne, og vil derfor også medføre en sanktion via dette system.

Rene kontroller med plantebeskyttelsesmidler

Kontroller, der alene omfatter reglerne om plantebeskyttelsesmidler, betegnes "rene eller nationale kontroller". Ved kontrollen skal der således foretages en fuld kontrol af samtlige regler/krav vedrørende opbevaring, besiddelse, journalisering og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, samt krav vedrørende reglerne om vask- og påfyldning, syn af sprøjter, udfyldelse af IPM-skema og autorisationer.

Anden Konditionalitetskontrol (AKON)

Hvis der ved den nationale kontrol med plantebeskyttelsesmidler konstateres en overtrædelse af et KON- krav f.eks. vedrørende anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, er der tale om en anden konditionalitetsovertrædelse (AKON). Det betyder, at der skal oprettes

en KON-kontrol alene på det krav, som overtrædelsen vedrører. Husk at angive i CAP-TAS, på hvilken national kontrol overtrædelsen er konstateret. Læs mere i Faginstruks Konditionalitet Miljø 2025.

4.7 Hvordan skal du registrere i M-Tid ved kontrolarbejde

Se nærmere for registrering i M-tidsvejledningen.

FAQ:

Jeg kan ikke få produktet frem på mTid, hvad gør jeg?

Kontakt den lokale sekretær, de er eksperterne på området.

Jeg er stadig i tvivl om hvor jeg skal tidsregistrere?

Kontakt din lokale mTids-superbruger eller kontakt Særlig Kontrol i Augustenborg.

5. Afrapportering af kontrolresultat

OK- eller høringsbrev udarbejdes i VAKS i 4071PM_xx KSKet. Vejledning til indtastning i VAKS ligger på Kontrolportalen.

5.1 Generelt om journalisering og udsendelse af breve

Alt relevant materiale, der kan have betydning for sagen, skal journaliseres i WorkZone.

Dette er:

- Kontrolforberedende rapport (kontrolgrundlag).
- Retssikkerhedsbrev.
- OK/Høringsbrev.
- Tjekliste.
- Alt tilsendt materiale fra virksomheden f.eks. hele sprøjtejournalen – husk alle sider, synsrapporter, autorisationsbevis osv., selv om sagen er en ok-sag.
- Fotos af sprøjtejournal, hvis den ikke ligger i elektronisk form. Opret eventuelt en PDF-fil med fotos, der samlet fylder mindre.
- Fotoalbum som dokumenterer eventuelle overtrædelser.
- Eventuelt påbudsbrev om bortskaffelse af bekæmpelsesmidler og afleveringskvittering. **Husk at journalisere hele påbuddet** og ikke kun afleveringskvitteringen.
- Eventuel oversendelsesmail til Kemikalieinspektionen.
- Liste fra KemiTjek i tilfælde, hvor der scannes og konstateres besiddelse af ikke-godkendte midler og i tilfælde, hvor der konstateres ulovlig anvendelse af plantebeskyttelsesmiddel. Listen fra Kemi Tjek bruger Kemikalieinspektionen til at holde op imod de midler, der fremgår af sprøjtejournalen.

Alle dokumenter skal udsendes via E-Boks. Husk at journalisere kvitteringen.

Desuden skal relevante dokumenter, som også har betydning for en eventuel KON/AKON-sag også journaliseres i CAP-TAS. Husk også at journalisere et eventuelt hørings svar som både vedrører den nationale overtrædelse og KON/AKON-overtrædelsen i begge systemer.

Desuden **kan** dokumenterne udsendes til virksomhederne via TastSelv.

Dokumenter udsendes automatisk når:

- Dokumenttype står som U – udgående.
- Tilstand står som ARK – arkiveret.
- Dokumentgruppe står som HØR, høring eller ok.
- Husk at afslutte med at gemme.

Fotoalbums lavet i PowerPoint, **skal** konverteres til en PDF-fil, før automatisk udsendelse kan ske. PDF-filen gemmes som ovenfor nævnt.

Vær opmærksom på, at hvis der arkiveres direkte fra VAKS – altså krydses af i boksen "Skal brevet arkiveres (låses)", så kommer der automatisk dokumentgruppe, dokumenttype og "Udgående" på brevene.

5.2 Sager uden bemærkninger (OK-sager)

KO- og KON-sager uden bemærkninger afsluttes med en rapport, hvoraf det fremgår, at Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø ikke har bemærkninger til kontrollen. Rapporten dannes og journaliseres i CAP—TAS. Kontrolsagen under aktivitet 4071PM_XX (plantebeskyttelsesmidler) afsluttes af kontrolløren i VAKS og WorkZone. Der skal udarbejdes og udsendes OK-brev til jordbruger, der vedrører den nationale del af kontrollen med plantebeskyttelsesmidler. Brevet journaliseres på sagen.

For rene kontroller med plantebeskyttelsesmidler uden bemærkninger afsluttes sagen med et OK-brev til jordbruger. Brevet dannes under aktivitet 4071PM_XX efter kontrollen og journaliseres i Workzone, før sagen afsluttes. Husk også at gemme andet relevant information på sagen.

Når OK-sager afsluttes i Workzone, skal "ansvarlig enhed" og udførende enhed" forblive den afdeling, hvor kontrollen er udført, og kontrolløren skal forblive stående som sagsbehandler på sagen.

5.3 Sager med bemærkninger (fejl-sager)

Hvis kontrollen giver anledning til bemærkninger, skal virksomheden/den professionelle bruger have sagen til udtalelse (høring), inden den videre sagsbehandling i Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion. Husk at påføre dato i VAKS for, hvornår sagen er sendt i høring.

Det skal tydeligt fremgå af høringsbrevet, hvad kontrolløren har konstateret, så brugeren ikke bliver i tvivl om, hvad der skal tages stilling til og kommenteres på i et eventuelt høringssvar til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Hvis kontrolløren på grund af tidspunktet for kontrollens gennemførelse erkender, at det ikke med sikkerhed kan afgøres, om et konstateret forhold repræsenterede en overtrædelse af bestemmelserne i den relevante periode, og ikke på anden vis kan fremlægge dokumentation for overtrædelsen, bør forholdet ikke fremgå af høringsbrevet.

Efter høringsfristens udløb, eller når der er indkommet høringssvar, skal kontrolløren give sine bemærkninger til høringssvaret. Det er vigtigt, at kontrolløren har forholdt sig konkret til alle bemærkningerne i høringssvaret i overensstemmelse med god forvaltningsskik. Kontrolløren skal ligeledes oplyse til den videre sagsbehandling i Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion, om der er modtaget dokumentation på lovlig bortskaffelse af ikke godkendte bekæmpelsesmidler, som journaliseres på sagen i Workzone.

Kontrolløren noterer ligeledes i sagen, hvis der ikke er modtaget høringssvar, da dette er vigtigt for den videre sagsbehandling.

Det er **altid** vigtigt at vedlægge sine bemærkninger til sagen eller oplyse følgende:

- Intet høringssvar modtaget.
- Modtaget afleveringskvittering uden yderligere bemærkninger til høringsbrevet.

- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har ikke modtaget en afleveringskvittering.
- Høringssvar modtaget.
- Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's kommentarer til høringssvaret.
- M.v. (hvis der er stillet konkrete spørgsmål i høringssvaret til noget faktisk vedrørende kontrollen, som kun kan besvares af kontrolløren, er det relevant, at kontrolløren besvarer dette direkte til jordbruger, inden den videre sagsbehandling i Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion.

Samtlige dokumenter med **relevans** for sagen – også den kontrolforberedende rapport/kontrolgrundlaget - vedhæftes en mail, der sendes til kemikalieinspektionen@mst.dk (der sendes dog ikke fejlrettede dokumenter eller andre dokumenter, som ikke vedrører sagen). Der skal laves en kritisk vurdering af, hvilke dokumenter, der er relevante for sagen og derfor skal oversendes, da Kemikalieinspektionen ellers bruger meget lang tid på at sortere og oprette dokumenter hos dem. Det er vigtigt, at hele sprøjtejournalen (dvs. alle sider) altid vedlægges sagen, hvis der er overtrædelser på syn af sprøjter, som dokumentation for, at sprøjten reelt er anvendt, og på hvor stort et areal den er anvendt. Sprøjtejournal for hele perioden, hvor den usynede sprøjte er anvendt, skal vedlægges sagen. Det er vigtigt, at jordbrugeren har mulighed for at dokumentere brugen af afdriftsreducerende udstyr, ved at kontrolløren anmoder om en journal (ikke et krav at brug af afdriftsreducerende udstyr føres i sprøjtejournalen), ser de anvendte dyser eller ser en faktura på indkøb af samme. **I emnefeltet anføres Pesticidkontrol 2025, jordbrugers navn og CVR-nr.** I tilfælde, hvor jordbruger er udtaget på CPR-nr., anføres navn, adresse og de første 6 cifre i CPR-nr. De sidste fire cifre skal anonymiseres med XXXX. Der skal kun sendes én mail til Miljøstyrelsen pr. sag (CVR/CPR-nr.). Det gælder også, hvis der efter oversendelsen er modtaget høringssvar, bemærkninger eller yderligere materiale til sagen. For høringssvar efter oversendelsen er det fortsat vigtigt, at kontrolløren medsender eventuelle bemærkninger til høringssvaret. I sager om beslaglæggelse af ulovlige plantebeskyttelsesmidler oversendes sagen via mail til kemikalieinspektionen@mst.dk med følgende tekst i emnefeltet: Beslaglæggelse – jordbrugssag 2025, CVR-nr. XXXXXXXX

Hvis der efter oversendelsen af en sag modtages sprøjtejournal, skal kontrollør gennemgå journalen for eventuelle nye overtrædelser. I det omfang, at sprøjtejournalen giver anledning til nye overtrædelser, skal der gennemføres en høring på de(t) nye forhold, inden materialet sendes til Kemikalieinspektionen.

Alle dokumenter skal sendes som vedhæftede filer – det er ikke tilstrækkeligt at sende et link til sagen i Workzone. **Husk** at navngive alle dokumenter med et sigende navn – f.eks. "Høringssvar", "Afleveringsattest" osv.

Hvis der er overtrædelse på syn af sprøjter, så husk at vedlægge en kopi af sprøjtejournalen, for hele perioden, hvor der er anvendt en usynet sprøjte, ved oversendelse af sagen til

Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion. Størrelsen af det behandlede areal er med til at bestemme en eventuel sanktions størrelse.

Dato for oversendelse til Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion noteres i VAKS. Den afsendte mail journaliseres på sagen i Workzone med titlen "Sagen sendt til MST" og afsluttes herefter. Sørg for at alle dokumenter på sagen er journaliseret.

I selve mailen til Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion skrives:

Jeg sender hermed overtrædelsessagen med Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's sagsnummer 25-6080-XXXXXX til videre sagsbehandling hos Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion.

I sager med overtrædelser, der indbefatter overtrædelse af konditionalitetskrav xx, skal der i emnefeltet fortsat stå Pesticidkontrol 2025 navn CVR nr. xxx, Høring, overtrædelse af konditionalitetskrav xxx.

Fremover sender Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion orientering til LBST i sager med overtrædelser af konditionalitetskrav, i de tilfælde, hvor overtrædelsen frafaldes hos Kemikalieinspektionen. Derved sikres, at LBST får mulighed for at genoptage og nulstille konditionalitetssagen efterfølgende, hvis det vurderes, at konditionalitetssagen også skal frafaldes. Konditionalitetssagen kan således færdiggøres i LBST, inden sagen afsluttes i Kemikalieinspektionen, i de situationer, hvor Kemikalieinspektionen endnu ikke har afsluttet sagsbehandlingen.

5.4 Sager med KON-overtrædelser

En lang række regler på plantebeskyttelsesmiddelområdet er konditionalitetsbelagt. Det vil sige, at en overtrædelse af de nationale regler også kan medføre en sanktion på konditionalitet. Krav, kontrolmetode og sanktioner er beskrevet nærmere i Faginstruks Konditionalitet Miljø 2025 og i Vejledning om Konditionalitet. Der henvises således i løbet af denne instruks til Faginstruks Konditionalitet Miljø 2025, i de tilfælde, hvor der også kan være tale om en konditionalitetsovertrædelse ved overtrædelse af de nationale regler.

6. Kontrollens indhold

6.1 Definition af bekæmpelsesmidler

Den generelle betegnelse "Bekæmpelsesmidler" dækker over to hovedgrupper af midler: Plantebeskyttelsesmidler og biocider jf. nedenfor.

Plantebeskyttelsesmidler (Pesticider)

Plantebeskyttelsesmidler kaldes også pesticider eller sprøjtemidler. De kan være baseret på enten kemiske eller mikrobiologiske aktivstoffer. Disse midler bruges i landbrug, skovbrug, gartneri- og havebrug, golfbaner, kommuner mv. som ukrudtsmidler (herbicider), insektmidler (insekticider) og svampemidler (fungicider). Også midler til plantevækstregulering og bejdsning samt visse midler til gasning af mosegrise- og muldvarpe og til gasning af skadedyr i lagre af f.eks. korn betragtes som plantebeskyttelsesmidler.

Et plantebeskyttelsesmiddel indeholder et eller flere aktivstoffer, som gør, at midlet virker på den ønskede måde. Plantebeskyttelsesmidler findes i bl.a. væske-, granulat- og tabletform. Enkelte midler kan markedsføres som dispensere, der frigiver insektferomoner.

Biocider

Biocider er produkter, der er fremstillet for at slå levende organismer ihjel, afskrække eller tiltrække, men ikke organismer, der forårsager skader på planter/afgrøder. Det kan f.eks. være træbeskyttelsesmidler, rottemidler, desinfektionsmidler, konserveringsmidler eller bekæmpelsesmidler mod fluer eller myg. Midler til gasning af muldvarpe kan være godkendt som både plantebeskyttelsesmidler og biocider (sidstnævnte f.eks. Phostoxin med reg. nr. 416-19).

Basisstoffer:

Et aktivstof kan godkendes som basisstof, hvis det er markedsført til brug i anden sammenhæng end plantebeskyttelse i EU, og hvis en ekspertvurdering i henhold til Plantebeskyttelsesforordningen viser, at stoffet har effekt i plantebeskyttelsessammenhæng samtidig med, at stoffet hverken har umiddelbare eller forsinkede skadelige virkninger for menneskers eller dyrs sundhed eller en uacceptabel indvirkning på miljøet.

Specifikt nævnes, at et basisstof er et aktivstof, som:

- a) ikke giver anledning til bekymring, og
- b) ikke i sig selv kan forårsage hormonforstyrrende, neurotoksiske, eller immunotoksiske virkninger, og
- c) ikke primært anvendes til plantebeskyttelse, men alligevel er brugbart til plantebeskyttelse, enten direkte eller i et produkt bestående af stoffet og et usammensat opløsningsmiddel, og
- d) ikke er markedsført som plantebeskyttelsesmiddel.

Biostimulanter:

Et produkt, der ikke er et plantebeskyttelsesmiddel omfattet af anvendelsesområdet for pesticidforordningen (1107/2009 af 21. oktober 2009), og som stimulerer planters næringsstofprocesser uafhængigt af produktets næringsstofindhold med det ene formål at forbedre et eller flere af følgende kendetegn ved planten eller dens rhizosfære:

- a) Næringsstofudnyttelse.
- b) Tolerance over for abiotisk stress.
- c) Kvalitetssegenskaber.
- d) Tilgængelighed af afgrænsede næringsstoffer i jorden eller rhizosfæren.

6.2 Anvendelse

Godkendte plantebeskyttelsesmidler/dispensationer må kun anvendes som anført på midlets etiket, det vil sige som anført i etikettens advarselsfelt samt doseringsangivelser i etikettens brugsanvisning. Af etikettens advarselsfelt og brugsanvisning fremgår en række krav til korrekt anvendelse bl.a.:

- Midlets anvendelsesområde (hvilke afgrøder, midlet på anvendes til).
- Det maksimale antal behandlinger pr. sæson.
- Den maksimale dosis evt. forskellig dosis afhængig af afgrøde/vækststadie/skadevolder etc. Der kan endvidere være anført restriktioner for dosis/antal behandlinger ved brug af andre midler med samme aktivstof f.eks. midler med tebuconazol og difenoconazol.
- Forskrifter for anvendelse, herunder angivelse af den periode, der skal gå efter midlets anvendelse indtil høst eller anvendelse af afgrøde, og angivelse af den periode, der skal gå fra anvendelse af midlet til adgang for mennesker eller dyr.
- Restriktioner på etikken om brug af glyphosat produkter efter afgrødens fremspiring, idet man da kun må bruge glyphosat i foderafgrøder og afgrøder til human konsum hvis der er tale om pletsprøjtning af mindre områder og da til bekæmpelse af flerårigt ukrudt (kvik og tidsler)
- I hvilke vækststadier af afgrøden midlet må anvendes/på hvilken årstid el. måneder.
- Eventuelle krav til sprøjteudstyr og vandvolumen (L/ha).
- Eventuelle krav til afdriftsreduktion.
- Afstandskrav til f.eks. vandmiljø, §3 arealer, veje (alle veje – også private veje og indkørsler, hvor der kan færdes fodgængere og cyklister), beboelser (boligmatriklens skel), offentlige arealer osv.
- At emballagen ikke må genbruges f.eks. til opbevaring af olie, sprede/klæbemiddel eller andet.
- Desuden kan der fremgå krav til opbevaring af midlet, f.eks. om midlet skal opbevares under lås (plantebeskyttelsesmidler med sikkerhedssætningen P405). Dette krav gælder for en lang række plantebeskyttelsesmidler.

I sprøjtejournalen skal det således kontrolleres, om de anvendte midler er lovlige, om de er anvendt i overensstemmelse med godkendelsen, det vil sige, om de er anvendt jf. etiketten eller den mindre anvendelse, herunder godkendt til de afgrøder, som de er anvendt i, om de er anvendt i tilladt dosering, om den samlede aktivstof dosering er overskredet (ved brug af flere forskellige midler), hvis der er restriktioner for dette, om de er anvendt flere gange årligt end tilladt, med færre årsintervaller end de er godkendt til eller om de er anvendt nærmere overfladevand end tilladt. Der kan også være anvendt en sprøjte, som ikke er i overensstemmelse med anvisningen på brugsanvisningen, f.eks. kan det være anført på etiketten, at der skal benyttes en marksprøjte. I så fald må der ikke være anvendt en rygsprøjte. Det kan også være et krav, at der er anvendt en båndsprøjte. I så fald skal det dokumenteres, at der er adgang til en båndsprøjte eller at marksprøjten kan fungere som båndsprøjte i den aktuelle kultur. Hvis kontrollen foretages så tidligt i vækstsæsonen, at der endnu ikke er udført sprøjtninger, skal sprøjtninger foretaget i den foregående planperiode kontrolleres.

Vær opmærksom på, at på enkelte etiketter, kan godkendelsesindehaver i brugsanvisningen have anført forslag til maksimale antal årlige behandlinger, maksimal dosering eller lign. som ikke er et krav, men alene en anbefaling fra godkendelsesindehaverens side. Det kan i enkelte tilfælde være vanskeligt at vurdere hvorvidt der er tale om et krav der hidrører fra Miljøstyrelsens godkendelse eller en anbefaling fra godkendelsesindehaveren. Et eksempel på dette er Mateno Duo (reg. nr. 18-631), hvor det fremgår, at der skal være 10 dage mellem behandling med det pågældende produkt og prosulfocarb midler. Dette er alene en anbefaling.

Opstår der tvivl kontakt da Særlig Kontrol, der evt. kan sende henvendelsen videre til Miljøstyrelsen.

Doseringsangivelse på etiketten

Husk, at det altid er anvisningen på etiketten, som er gældende. Hvis der står på etiketten, at midlet f.eks. er tilladt i en bestemt dosering, så er det tilladt at bruge restlager af dette middel op i denne dosering, også selvom der efterfølgende er sket f.eks. en ændring af den maksimale dosering på etiketten, som fremgår af Vejledning i Planteværn 2025, bekæmpelsesmiddeldatabasen BMD eller middeldatabasen. Etiketter kan findes i Miljøstyrelsens bekæmpelsesmiddeldatabase. Vær opmærksom på, at i BMD skal man i søgefeltet slå funktionen ”medtag kun godkendte midler” fra, hvis man vil se oplysninger og etiketter for midler, der ikke længere må sælges, men stadig anvendes. Hvis etiketten ikke findes i BMD, skal Særlig Kontrol eller MST, Pesticider kontaktes på pesticider@mst.dk.

Hvis jordbruger har bortskaffet midlet inden kontrolbesøget, må jordbruger fortælle, hvornår midlet er indkøbt. I sådanne tilfælde kan det være en fordel at slå op i BMD evt. suppleret af Vejledning i Planteværn fra tidligere år, hvor doseringen på midlets købstidspunkt er angivet. Hvis jordbruger f.eks. har købt midlet året før, og midlet var tilladt i en højere dosering året før, er der ikke tale om en overtrædelse. Ved tvivl kontakt Særlig Kontrol.

Etiket og registreringsnummer

Efter en eventuel revurdering af et middel, kan der være sket ændringer i reglerne om dosering, samt hvilke afgrøder midlet kan anvendes til – på trods af, at der måske ikke er sket ændringer i registreringsnummeret. Når der konstateres en overtrædelse af reglerne vedrørende ulovlig anvendelse af et middel, skal registreringsnummeret derfor noteres i høringsbrevet, og der skal tages et foto af etiketten, så vidt dette er muligt (midlet kan være bortskaffet på kontroltidspunktet, eller man opdager evt. først efter kontrolbesøget, at der var behov for et foto).

Kontrol med anvendelse af Glyphosat før høst/efter fremspiring

Hvis der gennemføres kontrol i perioden omkring høsttidspunkt, kan der foretages kontrol af overholdelse af kravet i bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsens bestemmelse om, at der efter fremspiring af afgrøder til foder og konsum kun må ske anvendelse af glyphosat produkter i mindre områder til bekæmpelse af flerårigt ukrudt, det vil sige kvik og tidsler.

Det fremgår af etiketten på de enkelte glyphosat-produkter, hvilke afgrøder der er tale om. Kontrolløren kan af sprøjtejournalen se, hvornår der er anvendt glyphosat og hvor stor en del af markerne der er behandlet.

Kontrollen kan bedst lade sig gøre omkring høsttidspunktet/lige efter høst, og kun hvis jordbruger har anført en glyphosat behandling i sin sprøjtejournal.

Såfremt der er tale om overtrædelse af etikettens bestemmelse, skal der foretages en høring på grund af ulovlig anvendelse.

Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler på befæstede og stærkt permeable arealer

Befæstede og stærkt permeable arealer

Den 1. januar 2024 blev der indført en ændring af bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen, som har medført, at det på befæstede og stærkt permeable arealer alene er tilladt at bruge plantebeskyttelsesmidler, der er let-nedbrydelige.

Ved brug af glyphosatmidler kan der dannes et nedbrydningsprodukt, AMPA, som ikke er let-nedbrydeligt. Derfor må man ikke bruge plantebeskyttelsesmidler med glyphosat på f.eks. grus, ral, fliser, brosten, asfalt, og beton. Ukrudtsbekæmpelse med plantebeskyttelsesmidler baseret på glyphosat må derfor kun ske på arealer, hvor der bekæmpes ukrudtsplanter, der vokser i jord.

Befæstede arealer:

Arealer, hvor det øverste lag jord eller muldlag er fjernet uanset lagtykkelsen og erstattet af asfalt, beton eller lignende, som sikrer, at nedbør ledes i en bestemt retning, f.eks. til kloak eller overfladevand.

Stærkt permeable arealer:

Arealer, hvor det øverste jord- eller muldlag er fjernet uanset lagtykkelsen, og hvor der er anlagt overflader med belægning bestående af brolægning, fliser, perlegrus, grus sand, stenmel, skærver eller lignende, som sikrer en nedsivning af nedbør gennem arealet eller en overfladeafstrømning til faskiner, overfladevand eller kloaksystemer.

For disse arealer er der tale om en egentlig belægning, altså et lag af f.eks. sand, grus, perlegrus mv. der er udlagt med henblik på at dække jorden til for f.eks. at minimere vækst af ukrudt. Er der kun strøet et tyndt lag sand på en overflade, hvor der f.eks. er sået frø, er der ikke tale om en sådan belægning, idet der her er tale om et dyrket areal, hvor der er aktivitet i muldlaget. Arealer med belægning med flis eller bark er ikke omfattet af definitionen stærkt permeabelt areal.

Let-nedbrydelige plantebeskyttelsesmidler:

Plantebeskyttelsesmidler hvori indgår aktivstoffer og/eller væsentlige nedbrydningsprodukter har en halveringstid på maksimalt 10 dage. Halveringstiden er den tid, det tager for halvdelen af stoffet at blive nedbrudt. Det drejer sig om aktivstofferne pelargonsyre, eddikesyre og maleinhydrazid.

Man kan i Bekæmpelsesmiddeldatabasen slå godkendte midler op. Der er en række midler godkendt til brug på befæstede og stærkt permeable arealer. Disse er baseret på pelargonsyre og eddikesyre. Følgende produkter er på nuværende tidspunkt godkendt til professionel anvendelse: TopGun Finalsan Koncentrat (reg.nr. 364-12), Katoun Gold (reg.nr. 631-17) og No Weed Special 1-3 (reg. nr. 715-1).

Der gælder visse undtagelser fra reglerne, f.eks. kan baneselskaber få mulighed for at bruge glyphosat midler på banearealer. Der er på den baggrund muligt på nuværende tidspunkt at anvende følgende midler på banearealer: Glyphomax 480 HL, Roundup Flex XXL, Credit Xtreme og Katoun Gold. Det fremgår af etiketten på produkterne eller via mindre anvendelser.

Kontrol af anvendelse af plantebeskyttelsesmidler på befæstede og stærkt permeable arealer

Hvis der i forbindelse med kontroller, der gennemføres på landbrugsbedrifter, gartnerier og lign., ses, at der tydeligvis er sket ukrudtsbekæmpelse på befæstede og/eller stærkt permeable arealer, kan kontrolløren spørge ind til, om det er sket ved brug af plantebeskyttelsesmidler, og i så fald hvilke plantebeskyttelsesmidler der er anvendt. Hvis jordbruger/virksomheden oplyser, at der er brugt plantebeskyttelsesmidler, der ikke er godkendt til formålet, laves en overtrædelse.

Af hensyn til mulighed evt. efterfølgende håndhævelse, er det vigtigt at beskrive observationerne i kontrolrapporten sammen med fotodokumentation.

6.2.1 Godkendelse til mindre anvendelse (tidligere OFF-label)

Bemærk, at der for nogle midler er givet en såkaldt godkendelse til mindre anvendelse fra Miljøstyrelsen, dvs. tilladelse til brug af dette middel til en specifik anvendelse, som i de fleste tilfælde ikke er angivet på etiketten f.eks. anvendelse i bestemte afgrøder. En mindre anvendelse vil kunne findes i Miljøstyrelsens bekæmpelsesmiddeldatabase (BMD) – husk dog at trykke på plusset øverst til højre for at få vist mindre anvendelser på det enkelte middel. Det kan dog forekomme, at enkelte gamle off-label godkendelser ikke fremgår af Miljøstyrelsens Bekæmpelsesmiddeldatabase. I tvivlstilfælde vedrørende anvendelse og godkendelse af plantebeskyttelsesmidler sendes en mail til pesticider@mst.dk med cc til kemikalieinspektionen@mst.dk. Kontrolløren bør spørge ind til, hvorvidt virksomheden/sprøjteførereren er bekendt med brugsanvisningen til "mindre anvendelse", som er udstedt af Miljøstyrelsen. Virksomheden bør enten kunne orientere om, hvor de har fundet den (på Bekæmpelsesmiddeldatabasen via Miljøstyrelsens hjemmeside eller via Middeldatabasen), eller de bør fremvise et print af den, hvis den ikke fremgår direkte af etiketten. Se dette link: [BMD - Miljøstyrelsen \(mst.dk\)](#)

Hvis godkendelsen på et plantebeskyttelsesmiddel ophører og får fastsat afviklingsfrister, gælder disse også for de mindre anvendelser, der er tilknyttet plantebeskyttelsesmidlet.

Der kan være fastsat en specifik ophørsdato for mindre anvendelser, hvis de f.eks. ikke genansøges i forbindelse med fornyelse af midlet eller, hvis de skal ophøre pga. identificeret risiko.

6.2.2 Dispensationer

Der kan gives to typer af dispensationer. Der kan dels gives dispensation til et ikke godkendt middel (det kan være baseret på et aktivstof der er godkendt i EU eller et aktivstof der ikke er godkendt i EU) eller der kan gives en dispensation til en anden anvendelse for et middel, der allerede er godkendt i Danmark. Dispensationer gives i indtil 120 dage, hvis der foreligger en fare (f.eks. et skadegørende insekt eller plantesygdom), der truer en afgrøde, og som ikke kan bekæmpes på anden måde. Dvs., at der ikke er godkendte midler til håndtering af den specifikke skadevolder. Et eksempel på en dispensation til et middel, der ikke er godkendt, og hvor aktivstoffet ikke er godkendt i EU, er dispensation til brug af Reglone til nedvisning af fx hvidkløver til frø. Det bliver vurderet individuelt fra sag til sag, om der kan gives en dispensation til et middel. En dispensation kan således kun gives under særlige omstændigheder til en begrænset og kontrolleret anvendelse, hvis det skønnes nødvendigt og hvis risikovurderingen har vist sikker anvendelse.

Der kan i dispensationen til det enkelte middel være stillet nogle særlige vilkår til f.eks. dokumentation for anvendelsen og afrapportering eller til selve anvendelsen, f.eks. at der skal anvendes afdriftsreducerende udstyr ved udbringning, eller der kan være sat særlige afstandskrav til f.eks. beboelser (skel) eller til vej (alle former for veje og indkørsler). På etiketten til det produkt, der har fået en dispensation, fremgår brugsanvisningen til produktet med de begrænsninger i anvendelse, som måtte gælde. Desuden fremgår datoen for, hvornår produktet senest må anvendes og besiddes. Da der er tale om en dispensation, gælder de normale afviklingsfrister på op til 18 måneder ikke for midler godkendt på dispensation.

Når der gives en dispensation til et plantebeskyttelsesmiddel til en yderligere anvendelse, end det der er anført på den godkendte etiket, kan det være en dispensation til et middel, der kan bruges på friland, hvis det godkendte middel kun er godkendt til brug i væksthuse. Her er der ikke tale om et nyt produkt med nyt registreringsnummer, men alene en separat brugsanvisning for denne dispensation. Et eksempel er Conserve (registreringsnummer 64-51) baseret på aktivstoffet spinosad.

6.2.3 Anvendelse af afdriftsreducerende udstyr

Reduktion i afstandskrav

Hvis der af sprøjtejournalen fremgår, at der er anvendt midler med afstandskrav til vandmiljøet og/eller § 3 naturområder, skal der spørges til, om der er brugt afdriftsreducerende dyser for at reducere afstandskravet. Hvis det er tilfældet, skal der spørges til dokumentationen. Vær i den forbindelse opmærksom på, at man ikke kan reducere krav om afstand til beboelse, veje mv. ved brug af afdriftsreducerende dyser. Det kan kun reduceres, hvis der er tale om afstandskrav til §3 natur eller vandmiljøet.

Hvis der i sprøjtejournalen er anført, at der er anvendt afdriftsreducerende udstyr til at reducere afstandskrav, kræver det supplerende dokumentation til sprøjtejournalen for hver enkelt behandling, hvor denne afstandsruduktion er udnyttet. Miljøstyrelsen har udarbejdet skemaer, som kan anvendes til notering af de krævede oplysninger, men oplysningerne fremgår også af de digitale sprøjtejournaler (Næsgaard Mark og Mark Online).

Man skal da oplyse:

- hvilket produkt, der er tale om,
- navn på sprøjteførereren,
- afdriftsreduktion i procent,
- dyse fabrikant,
- hvilken dyse og
- højeste tryk anvendt under sprøjtningen.

Derudover skal der bekræftes korrekt sprøjteteknik, bomhøjde, kørehastighed og vejrforhold.

Herefter kan jordbrugeren reducere afstandskravene til overfladevand og § 3 naturområder, som er anført på etiketten med op til 90 %, hvis det udbringes med specifikke dyser. Man kan læse mere om reglerne og se Miljøstyrelsens vejledning her:

[Reduktion i vindafdrift - Miljøstyrelsen \(mst.dk\)](#)

Kontrol af afdriftsreducerende udstyr

På kontrollen skal landbruger spørges ind til eventuel anvendelse af afdriftsreducerende udstyr, og hvis landbruger oplyser, at han anvender dette, skal sprøjten kontrolleres herfor. Der skal tages billeder af de dyser, der anvises, så de efterfølgende kan holdes op imod MSTs vejledning, så det sikres at dyserne giver den afdriftsreducerende effekt, som krævet jf. de midler, som er anvendt på bedriften og som fremgår af bedriftens sprøjtejournal.

Det er således vigtigt at få noteret, hvilke dyser herunder fabrikattype, der er monteret på sprøjten for at sandsynliggøre, at virksomheden har anvendt afdriftsreducerende udstyr i overensstemmelse med etikettens krav. Findes der ikke afdriftsreducerende udstyr på sprøjten skal virksomheden kunne dokumentere, at de har været tilgængelige på sprøjtetidspunktet evt. via en faktura på indkøb af afdriftsreducerende dyser. Disse oplysninger skal indgå som en del af kontrolsagens dokumenter.

Der kan være tale om to typer af overtrædelser i forbindelse med afdriftsreducerende udstyr:

Der er anvendt afdriftsreducerende udstyr, men anvendelsen er ikke registreret i en journal: Reglerne om føring af journal over anvendelse af afdriftsreducerende udstyr følger ikke det samme regelsæt som sprøjtejournalen. Manglende journalføring over anvendelse af afdriftsreducerende udstyr skal dog fortsat registreres i VAKS under fanebladet "Sprøjtejournal". Overtrædelser er ikke KON- og KO-belagt.

Der er ikke anvendt afdriftsreducerende udstyr: Der er her tale om en overtrædelse af reglerne om anvendelse. Midler skal anvendes jf. etiketteksten, og hvis afstandskravet på etiketten er overtrådt, er der tale om overtrædelse af reglerne om anvendelse, der også er omfattet af KON- og evt. KO-reglerne.

Det kan derfor være relevant at spørge ind til/kontrollere ved fysisk besigtigelse, om landbruger har afdriftsreducerende dyser på bedriften eller evt. siddende på sprøjten, når denne besigtiges.

Såfremt der anvendes pesticider, hvor der på etiketten er krav om afstand til vandmiljøet, og der anvendes afdriftsreducerende dyser, gælder der et generelt minimumsafstandskrav på 2 meter til vandmiljø, uanset om der anvendes afdriftsreducerende udstyr eller ej. For de pesticider, hvor der på etiketten ikke er anført et afstandskrav til vandmiljø, gælder der ikke en minimumsafstand på 2 meter til vandmiljøet.

Afstandskrav til §3 områder jf. etiketteksten omfatter kun terrestriske §3 naturområder, som f.eks. enge, overdrev, strandenge og heder. Overfladevand som søer og vandløb er ikke omfattet af afstandskravene til §3 arealer. Hvis der på etiketten er anført afstandskrav til §3 arealer, og der anvendes afdriftsreducerende dyser, gælder fortsat et minimumsafstandskrav til §3 arealer på 1 meter.

Professionelle brugere, der anvender Danfoil-sprøjter skal også føre journal, der dokumenterer, at der er opnået afdriftsreduktion med sprøjten. Herunder skal det også angives hvilket tryk, der er anvendt ved sprøjtning.

Nogle midler har desuden et generelt minimumsafstandskrav der gælder i forhold til veje, beboelse mv. (etiketteksten lyder fx: "Må ikke anvendes nærmere end 5 meter fra veje, boliger, institutioner og offentlige arealer for at beskytte beboere og forbipasserende"). Dvs. at afstanden på 5 meter ikke kan reduceres, uanset anvendelse af afdriftsreducerende udstyr.

Hvis der anvendes et middel, der er omfattet af afstandskrav til f.eks. vandmiljø, veje (alle former for veje herunder også indkørsler osv.), beboelse (skel) osv. så skal det behandlede areal, som anføres i sprøjtejournalen, reduceres tilsvarende.

Brug af prosulfocarb (f.eks. midlet Boxer, Fidox EC, Roxy EC) (jf. bilag 6 i bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen)

Der skal anvendes afdriftsreducerende dyser ved brug af midler med aktivstoffet Prosulfocarb. Derfor skal der spørges ind til, om der anvendes afdriftsreducerende dyser (min. 75% afdriftsreduktion) ved brug af midler med Prosulfocarb. Når der er brugt afdriftsreducerende dyser i forbindelse med behandling med et middel med Prosulfocarb, skal landbruger dokumentere dette i en journal, f.eks. i sprøjtejournalen. Husk det er ikke et

krav, at det skal føres i sprøjtejournalen. Det er tilstrækkeligt, at det er anført i en særskilt journal.

6.2.4 Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler i væksthuse

Plantebeskyttelsesmidler godkendt til brug i væksthuse kan være godkendt til enten åbne væksthuse eller lukkede væksthuse. Sidstnævnte omtales på etiketten alene som "væksthus".

Et væksthus (lukket) betragtes i forbindelse med godkendelse af plantebeskyttelsesmidler som et lukket system, hvor alt overskydende produktionsvand f.eks. fra planteborde, kondensvand, vaskevand opsamles og føres til lukket beholder eller anvendes til recirkulation. Der må således ikke dyrkes direkte i eller på jorden, og der må ikke kunne sive sprøjtemidler, vaskevand mv. ned i jorden under f.eks. planteborde. Hvis der eksempelvis dyrkes grøntsager, eller der står pletter direkte i jord, er der ikke tale om et lukket væksthus, men derimod et åbent væksthus i og med, at der er kan forekomme udslip til det omgivende miljø. Ved dyrkning i og på jord i væksthuse skal det fremgå af plantebeskyttelsesmidlets godkendelse, evt. i form af en "mindre anvendelse", at den er givet til denne produktionsform jf. Vejledning i pesticidholdigt spildevand og pesticidholdigt affald fra væksthusegartnerier. Se Miljøstyrelsens hjemmeside på følgende link

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2019/10/978-87-7038-122-2.pdf>

Bemærk under kontrol af vaskepladser i væksthuse i denne vejlednings afsnit 6.6.9 præciseringen af de krav, der omfatter vask og påfyldning af sprøjter i væksthuse. Se eventuelt Vejledning til vaskepladsbekendtgørelsen.

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2019/03/978-87-7038-041-6.pdf>

For alle plantebeskyttelsesmidler, hvor det af godkendelsen eller en "godkendelse til mindre anvendelse" fremgår, at midlet er godkendt til anvendelse i væksthuse gælder, at den konkrete godkendelse alene giver adgang til anvendelse i lukkede væksthuse, hvorfra der ikke kan ske udslip. Det er ved anvendelse af plantebeskyttelsesmidler afgørende, at væksthuset opfylder kravene om, at der ikke sker udledning til det omgivende miljø.

I et åbent væksthus kan man alene anvende de plantebeskyttelsesmidler, der har en "godkendelse til mindre anvendelse", eller en egentlig godkendelse, til anvendelse i åbne væksthuse. I sådanne produktioner foregår dyrkningen f.eks. i jord eller på borde. I sådanne væksthuse er der ikke krav om fuldstændig tæthed i forhold til det omgivende miljø. Der skal således ikke vær sikring mod udvaskning af plantebeskyttelsesmidler via jord når der dyrkes planter i jorden eller er placeret direkte på jorden i væksthuse eller via opsamling af kondensvand i kondensrender.

6.2.5 Kontrol vedr. brug af plantebeskyttelsesmidler godkendt til lukkede væksthuse

Da der ikke er dokumentation for, at kondensvand er fri for rester af de plantebeskyttelsesmidler, der udbringes i væksthuset, med de udbringningsmetoder der anvendes i danske væksthuse i dag og med den fordampning, der sker fra de udbragte plantebeskyttelsesmidler, skal et lukket væksthuse være konstrueret på en måde, så der sker opsamling af kondensvand. En sådan opsamling skal ske fra alle de flader, hvorpå der dannes kondensvand. Potentielt kan der dannes kondensvand fra bl.a. tag, vægge og gavle. Opsamling af kondensvand fra tag sker typisk via kondensrender, der skal være funktionsdygtige, så de effektivt opsamler kondensvand. Det er vanskeligt at opsamle kondensvand fra lodrette flader som vægge og gavle. Hvis vægge og gavle er konstrueret på en måde, så der ikke dannes kondensvand (f.eks. ved brug af fastmonteret isoleringsmateriale eller varmerør, der effektivt forhindrer dannelsen af kondensvand), vil der tilsvarende ikke være krav om opsamling af kondensvand.

Idet der endnu ikke foreligger en beskrivelse og dokumentation for hvilke typer byggematerialer og isoleringstyper, der vil være tilstrækkelige at benytte for at undgå kondensdannelse i væksthuses vægge og gavle, skal kontrollen med opsamling af kondensvand i væksthuse, hvor der anvendes plantebeskyttelsesmidler kun godkendt til lukkede væksthuse, ske som beskrevet i det følgende:

Udgangspunktet er, at der dannes kondensvand fra tage, og der skal derfor altid være effektive tekniske løsninger, typisk i form af kondensrender, til opsamling af kondensvand fra tage i lukkede væksthuse. Ved kontrollen registreres det derfor, hvis der er fravær af opsamling af kondensvand fra tage i form af kondensrender, uanset om væksthuse ser tørre ud under kontrollen. Hvis der er vådt ved vægge og gavle i sådanne lukkede væksthuse, registreres det ligeledes, hvis der er fravær af opsamling af kondensvand ved vægge og gavle. Det samme gælder, hvis der er tydelig algevækst på vægge og gavle eller umiddelbart under disse, uanset om der er vådt på kontroltidspunktet eller ej.

Hvis der er tørt på og under vægge og gavle og ingen tydelig algevækst på vægge og gavle eller umiddelbart under disse, men det under kontrolbesøget er tydeligt, at der dannes kondensvand på indersiden af taget, betragtes dette som indikation på, at der ikke dannes kondensvand på vægge og gavle. I disse tilfælde registreres der ikke mangel på opsamling af kondensvand fra vægge og gavle. Det vurderes fortsat, om der sker behørig opsamling af kondensvand fra tagene.

Hvis der er tørt ved vægge og gavle, og der under kontrolbesøget ikke konstateres dannelse af kondensvand fra taget (grundet årstid/produktionsforhold/åbne vinduer), skal der i disse tilfælde ikke foretages en registrering af fravær af opsamling af kondensvand fra vægge og gavle som overtrædelse under det pågældende kontrolbesøg. Det skyldes, at det ikke kan udelukkes, at der under andre forhold/andre

tidspunkter (f.eks. andre klimatiske forhold) dannes kondensvand på vægge og gavle. I sådanne tilfælde skal der gennemføres et opfølgende kontrolbesøg på det pågældende gartneris afdelinger på et andet tidspunkt, hvor der skønnes at kunne dannes kondensvand på ikke tilstrækkeligt isolerede flader. Dette med henblik på at sikre, at der ikke dannes kondens, der ikke opsamles.

Beslutningstræ for kontroller i væksthuse, hvor der anvendes plantebeskyttelsesmidler godkendt til lukkede væksthuse

Kontrol af opsamling af kondensvand fra tage:

- Registrere overtrædelse, hvis der ikke er effektive tekniske løsninger, typisk i form af kondensrender, til opsamling af kondensvand fra tagene, uanset om væksthuse ser tørre ud under kontrollen.

Kontrol af opsamling af kondensvand fra vægge og gavle:

Der tages først stilling til, om der er (i) vådt ved vægge og gavle eller (ii) tydelig algevækst på vægge og gavle eller umiddelbart under disse uanset, om der er vådt på kontroltidspunktet eller ej.

Hvis (i) eller (ii) er opfyldt:

- Registrere overtrædelse, hvis der ikke er effektive tekniske løsninger, typisk i form af kondensrender til opsamling af kondensvand fra vægge og gavle.

Hvis både (i) og (ii) ikke er opfyldt:

- Det tjekkes, om der dannes kondensvand på indersiden af taget.
 - o Ved kondensvand på indersiden af taget
 - ☐ Ingen overtrædelse (ift. opsamling af kondensvand fra vægge og gavle), da dette betragtes som indikation på, at der ikke dannes kondensvand på vægge og gavle.
 - o Ved ingen kondensvand på indersiden af taget
 - ☐ Ingen overtrædelse (ift. opsamling af kondensvand fra vægge og gavle) men der gennemføres et opfølgende kontrolbesøg på et andet tidspunkt, hvor der skønnes at kunne dannes kondensvand på ikke tilstrækkeligt isolerede flader. Dette med henblik på at sikre, at der ikke dannes kondens, der ikke opsamles.

Som udgangspunkt er tunneler på markarealer at sidestille med frilandsanvendelser, når der dyrkes i jorden.

Fastkonstruerede stationære væksthuse (hvor væggene er af glas el. hård plastik), hvor der dyrkes på jorden eller på borde med recirkulation er at sidestille med åbne væksthuse. For de midler, der alene har en godkendelse til anvendelse i lukkede væksthuse og er undtaget pesticidafgiften for så vidt angår miljøeffektbelastnings- og

miljøadfærdsbelastningsdelen, som f.eks. midler med paclobutrazol (Bonzi og Pirouette) gælder, at de udelukkende må anvendes i væksthuse – dvs. i lukkede systemer.

Pesticidenheden i Miljøstyrelsen leverer opdaterede udtræk fra BMD på anmodning fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (og i kopi til Kemikalieinspektionen), der viser en oversigt over de plantebeskyttelsesmidler, der kun må anvendes i lukkede væksthuse og ikke er godkendt til åbne væksthuse eller til anvendelse på friland. Udtrækket kan tillige indeholde midler, som har en mindre anvendelse til brug i åbne væksthuse, såfremt LBST anmoder om dette også. Disse oplysninger kan i øjeblikket ikke trækkes systematisk fra BMD. Oplysningen vil fremgå for det enkelte middel ved opslag i BMD.

Det er Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, der kontrollerer, at væksthuset er lukket, hvis der observeres anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, der alene er godkendt til brug i lukkede væksthuse. Hvis der konstateres, eller der er begrundet mistanke om, udledning/udslip, skal kommunen informeres herom, da de er myndighed på området.

Kommunale krav og kommunale tilladelser til håndtering af spildevand og planteaffald kontrolleres ikke af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Generelt er det kommunernes ressortområde at føre tilsyn med afløbsforhold og opbevaring af planteaffald fra væksthuse. Se Vejledning om håndtering af pesticidholdigt spildevand og pesticidholdigt planteaffald fra væksthusegartnerier.

6.2.6 Når der konstateres en overtrædelse

Hvis sprøjtejournalen viser, at der eksempelvis er anvendt plantebeskyttelsesmidler, der var ulovlige på sprøjtetidspunktet, eller anvendelse i afgrøder, hvortil godkendelsen ikke er givet, i for høje doseringer eller i flere årlige behandlinger end tilladt, færre års interval end tilladt eller nærmere overfladevand end tilladt, skal der ske en kontrol af sprøjtejournalen for hele bedriften for to forrige vækstsæsoner. Husk dokumentation i form af foto eller kopi af sprøjtejournalen.

Hvis der ved kontrol af sprøjtejournalerne konstateres anvendelse af flere plantebeskyttelsesmidler, der ikke er godkendte, skal der foretages en separat bedømmelse for hvert af disse midler. Hvis det af kontrollen fremgår, at der er anvendt mere end ét plantebeskyttelsesmiddel, der ikke er godkendt, foretages der også her en separat bedømmelse af hvert af de anvendte midler.

Hvis der herudover konstateres andre overtrædelser af reglerne om anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, kontaktes Særlig Kontrol. Her tænkes f.eks. på midler, som er anvendt uden for den periode, hvortil godkendelsen er givet, eller der kan være anvendt andre midler på samme areal, med samme aktivstof, og dermed kan restriktioner i brugen være overtrådt.

6.2.7 Krydsoverensstemmelse og Konditionalitet – Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler

Krydsoverensstemmelseskrav 2.18 og Konditionalitetskrav LF 7.1 er knyttet til anvendelse af plantebeskyttelsesmidler:

Krav 2.18: Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler

1	Der må kun anvendes godkendte plantebeskyttelsesmidler.
2	<p>Godkendte plantebeskyttelsesmidler/dispensationer må kun anvendes som anført på etiketten, det vil sige som anført i etikettens advarselsfelt samt doseringsangivelser i etikettens brugsanvisning (og hvis relevant i godkendelsen som mindre anvendelse/off label).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Godkendte plantebeskyttelsesmidler må kun anvendes på afgrøder, hvortil de er godkendt. ▪ Godkendte plantebeskyttelsesmidler må maksimalt anvendes i de doser, hvortil godkendelsen er givet ▪ Godkendte plantebeskyttelsesmidler må i afgrøden kun anvendes i det antal maksimale behandlinger, der er anført på etiketten/brugsvejledningen. ▪ Godkendte plantebeskyttelsesmidler må kun anvendes med de intervaller, der fremgår af etiketten/brugsanvisningen ▪ Godkendte plantebeskyttelsesmidler må ikke anvendes nærmere overfladevand end etiketten tillader (dog inddrages her mulighed for afstandsreduktion vha. valg af afdriftsreducerende dyser)

LF 7.1 – Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler

LF 7.1.1	Der må kun anvendes godkendte plantebeskyttelsesmidler.
LF 7.1.2	Godkendte plantebeskyttelsesmidler skal anvendes korrekt i overensstemmelse med betingelserne angivet på etiketten.

KON-kravet er ikke kun begrænset til at omfatte bestemte overtrædelser på anvendelse. Der skal derfor eventuelt laves en konditionalitetsovertrædelse, hvis der konstateres en overtrædelse på anvendelse jf. listen på side 19 – uanset, hvilken ulovlig anvendelse, der er tale om. Se mere i Faginstrukserne for KO og KON.

6.3 Sprøjtjournal

Hvem skal føre en sprøjtjournal?

Alle professionelle brugere af plantebeskyttelsesmidler har pligt til at føre register over de plantebeskyttelsesmidler, de anvender jf. sprøjtjournalbekendtgørelsen.

Det medfører, at alle jordbrugsvirksomheder skal føre sprøjtjournal, men f.eks. også i kommuner, i staten og på golfbaner skal der føres sprøjtjournal for enhver anvendelse. Virksomheder med arealer, der anvendes til frugtplantage, frilandsgrønsager, væksthushaver, planteskoler, skovbrug eller lignende er ligeledes omfattet af kravet om sprøjtjournal.

Reglerne er beskrevet i sprøjtjournalbekendtgørelsen. Denne planlægges ændret med virkning fra sommeren 2025, hvorefter vejledningen her bliver justeret.

Sprøjtjournalen kan føres på papir, i elektronisk form, eller den kan være en dækkende samling af dokumentation f.eks. behandlingsplaner, fakturaer eller lignende.

Sprøjtjournalen kan således godt bestå af f.eks. regninger og arbejdsedler, samt et markkort, hvis papirerne er samlet, og det klart er indikeret, at der er tale om oplysninger til en sprøjtjournal.

Bemærk, at der skal føres sprøjtjournal over alle anvendte plantebeskyttelsesmidler, dvs. også over midler, som er tilladt at bruge i økologisk produktion, herunder mikrobiologiske midler, men der er ikke krav om, at basisstoffer og biostimulanter indgår i sprøjtjournalen. Sprøjtjournalen skal opbevares i tre år.

En sprøjteplan kan gøre det ud for en sprøjtjournal, hvis alle krævede oplysninger står i planen. Desuden skal det tydeligt være tilkendegivet, at sprøjtningen faktisk blev udført som planlagt. Der skal dermed stå en dato, eller et tjek-mærke, for den aktuelle sprøjtning, der tydeligt viser, at der blev sprøjtet efter planen.

Såfremt jordbruger har en nabo eller en maskinstation til at sprøjte, skal jordbrugeren efterfølgende, og inden 3 dage efter det udførte kontrolbesøg, indsende sprøjtjournalen eller en kopi heraf til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. I alle øvrige tilfælde skal sprøjtjournalen foreligge på bedriften og den skal fremvises for kontrolløren. Der blev dermed i kontrolåret 2020/2021 indført en stramning i forhold til tidligere praksis, hvor det var muligt for jordbrugeren at fremsende sprøjtjournalen indenfor 3 hverdage.

Hvis en jordbruger anvender en app som f.eks. Farm Tracking, og jordbruger ikke selv kan printe den fulde sprøjtjournal, skal sprøjtjournalen sendes samme dag som kontrollen finder sted, f.eks. ved at jordbruger under kontrolbesøget kontakter sin planteavlskonsulent/rådgivningscenter og anmoder vedkommende om at fremsende en fuld sprøjtjournal til kontrolløren. Denne skal sendes til kontrollørens mail umiddelbart efter/samme dag, som kontrolbesøget finder sted. Sker det ikke, vil der være tale om en overtrædelse af reglerne. Hvis jordbruger ikke opnår kontakt til sin

konsulent/rådgivningsvirksomhed under kontrollen, skal sprøjtejournalen senest hverdagen efter kontrollen fremsendes til kontrolløren. Sker det ikke, er der tale om en overtrædelse.

For at sikre at landbruger har modtaget information omkring indsendelse af kopi af sprøjtejournalen skal der, i de tilfælde, hvor landbruger ikke under kontrolbesøget udleverer sprøjtejournalen, udleveres dokumentet ”Supplerende materiale, du skal sende til os”, hvor det fremgår, at landbruger skal eftersende sprøjtejournalen hurtigst muligt. Der skal tages billede af det udleverede dokument, og det skal journaliseres på sagen.

Selv om sprøjtejournalen indkommer for sent, f.eks. flere dage efter kontrollen eller i høringsperioden, og hvor der således er tale om en overtrædelse af reglerne om sprøjtejournal, skal indholdet i journalen gennemgås for at kontrollere at midlerne er anvendt korrekt.

Kontrol af sprøjtejournaler hos maskinstationer

Ved kontrol på maskinstationer skal det kontrolleres, om maskinstationen fører en sprøjtejournal for evt. egne arealer og for de virksomheder, den varetager sprøjtearbejde for, og der skal spørges ind til, om maskinstationen husker at udlevere journalen til ejeren af det sprøjtede areal. Man **skal** tage en stikprøve af en sprøjtejournal og se, om den er korrekt udfyldt og med lovlige midler til afgrøden.

Der anvendes ikke plantebeskyttelsesmidler på bedriften

Hvis jordbrugeren under kontrolbesøget oplyser, at der ikke er ført journal, fordi der ikke anvendes plantebeskyttelsesmidler på bedriften, skal kontrolløren, hvis der er mistanke om det modsatte og afhængig af årstiden, f.eks. efterse markerne for sprøjtespor/plejespor, niveauet af ukrudt og tegn på plantesygdomme. Bemærk dog, at plejespor kan være forårsaget af gødningsudbringning. Det er ikke et krav, at der sker indberetning af et nulforbrug i SJI. Men kontrolløren kan henvise virksomheden til, at Miljøstyrelsen anmoder sådanne virksomheder om at tilgå SJI og anføre sig som fritaget for indberetning, hvis det ikke allerede er sket.

Alle nødvendige oplysninger i journalen

En sprøjtejournal skal føres løbende, dvs. senest 7 dage efter anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler. Sprøjtejournalen skal føres for alle de marker, eller hele det areal, der er sprøjtet.

Også anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, som f.eks. glyphosat, der finder sted mellem to på hinanden følgende afgrøder, skal fremgå af sprøjtejournalen.

En sprøjtejournal for en jordbrugsvirksomhed skal som minimum indeholde:

- Plantebeskyttelsesmidlets navn, angivet som navn og registreringsnummer.
- CVR-nr. for den jordbrugsvirksomhed, hvorpå der anvendes plantebeskyttelsesmidler.

- Tidspunkt for anvendelsen af plantebeskyttelsesmidlet, angivet som dato for anvendelsen.
- Dosis for anvendelsen af plantebeskyttelsesmidlet, angivet i enten mængde pr. ha eller pr. m². Professionelle brugere, der bejdser eller udfører lagerbehandling, skal anføre mængden pr. ton afgrøde.
- Areal, som plantebeskyttelsesmidlet blev anvendt på, angivet med f.eks. marknummer, silo-nummer, containernummer eller matrikelnummer.
- Afgrøde, som plantebeskyttelsesmidlet blev anvendt på, angivet som afgrøde, kultur eller plante. Professionelle brugere af plantebeskyttelsesmidler til direkte bejdsning, skal angive den behandlede afgrøde.
- Det behandlede areals størrelse, angivet i enten ha med én decimal, angivet i m² eller angivet som det behandlede volumen i m³.
- Dokumentation for brug af afdriftsreducerende dyser ved reduktion i afstandskrav og ved brug af plantebeskyttelsesmidler med indhold af Prosulfocarb (dokumentation heraf behøver ikke være en del af sprøjtejournalen).

Nogle midler har et generelt minimumsafstandskrav. Dvs. at afstanden ikke kan reduceres, uanset anvendelse af afdriftsreducerende udstyr. Hvis der anvendes et middel, der er omfattet af afstandskrav til f.eks. veje, boliger osv., så skal det behandlede areal, som anføres i sprøjtejournalen, reduceres tilsvarende.

Der foreligger intet krav om, at sprøjtejournalen skal være tilgængelig i papir, så hvis en jordbruger har ført sin sprøjtejournal i SJI eller andet elektronisk system, kan kontrollen af reglerne om ajourføring af sprøjtejournalen gennemgås i IT-systemet. Hvis det ikke er muligt at gennemgå hele sprøjtejournalen via en digital sprøjtejournal under kontrolbesøget, kan kontrolløren kræve, at den fulde sprøjtejournal fremsendes pr mail på dagen hvor kontrollen gennemføres (se afsnit 6.3 ovenfor).

Hvis et eller flere af punkterne mangler i sprøjtejournalen, sendes høringsbrev for mangelfuld udfyldelse af sprøjtejournalen.

Husk, det er ikke en overtrædelse på udfyldelse af sprøjtejournal (sprøjtejournalbekendtgørelsen), når der mangler journalføring af brug af afdriftsreducerende dyser ved brugen af plantebeskyttelsesmidler med det aktive stof prosulfocarb. Det er en overtrædelse af bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen og reglerne om anvendelse.

Husk, at vælge den rigtige overtrædelse i VAKS. Hvis der konstateres manglende sprøjtejournal, er det vigtigt, at dette vælges i VAKS og at der ikke vælges "mangler i sprøjtejournal".

Vær opmærksom på, at dyrkes der f.eks. i alt 20 hektar, 5 hektar med græs og 15 hektar med korn og der er gennemført sprøjtninger på kornarealet, men ikke på græsarealet og der

mangler én eller flere af de nødvendige oplysninger, er det at betragte, som om der mangler én eller flere af de nødvendige oplysninger for hele arealet på de 20 hektar. Det har betydning for vurderingen af omfanget i forbindelse med KO-krav 2.19 og KON-krav LF 5.12.

Journal over anvendelse af gasningsmidler:

Der skal også føres en journal over anvendelse af gasningsmidler til bekæmpelse af f.eks. muldvarpe og mosegrise eller ved gasning af lagre med fx korn. Det gælder uanset om der er tale om et biocid eller plantebeskyttelsesmiddel. Det fremgår af §11 i gasningsbekendtgørelsen.

Følgende skal fremgå af gasningsjournalen:

- Hvor gasningen er blevet gennemført (identifikation af mark og afgrøde og ved gasning indendørs i f.eks., siloer skal bygninger mv. specificeres).
- Dato for anvendelse.
- Middel.
- Mængde, der er anvendt.
- Hvem der har foretaget gasningen (navn og autorisationsnummer).
- Om der er indtruffet omstændigheder, der har givet anledning til afbrydning af gasningen.

Journalen skal opbevares for de forudgående tre kalenderår.

6.3.1 Lovpligtig indberetning af sprøjteoplysninger (SJI)

Jordbrugsvirksomheder med et samlet dyrket areal på 10 ha eller derover og gartnerier, planteskoler, frugtavlere mv. med en årlig momspligtig omsætning på 50.000 kr. eller derover, uanset størrelsen på det dyrkede areal, har pligt til at indberette oplysninger elektronisk om anvendelse af plantebeskyttelsesmidler i SJI hvert år. Har der ikke været anvendt plantebeskyttelsesmidler, er der ikke krav om indberetning af nul-forbrug.

Dette betyder, at indberetning af oplysninger om forbruget i perioden 1. august 2023 til 31. juli 2024 skal være indberettet inden den 31. marts 2025.

Med samlet dyrket areal forstås bedriftens samlede dyrkede areal med landbrugsafgrøder, og her indgår også arealer, der anvendes til afgræsning, arealer med permanent græs og græs i omdrift samt brakarealer, arealer med juletræer og pyntegrønt, arealer med skov og MVJ- eller MFO-arealer.

SJI giver endvidere mulighed for, at jordbruger kan føre sin sprøjtejournal elektronisk med løbende opdatering. Dette er frivilligt, men det letter indberetningen af den lovpligtige indberetning af sprøjteoplysninger. Hovedparten af jordbrugerne benytter dog markstyringssystemerne Mark Online eller Næsgaard Mark til føring af sprøjtejournal. Data herfra kan overføres til SJI ved indberetning.

SJI administreres af Miljøstyrelsen, og kan tilgås her: <https://sji.mst.dk/administration>.
[Manglende indberetning til SJI håndhæves af Pesticidenheden i Miljøstyrelsen.](#)

6.3.2 Særligt for golfbaner

Golfbanerne har også pligt til både at føre sprøjtejournal og indberette forbruget af hvert middel årligt. Indberetningen skal ske til MST i IT-systemet GreenData hvert år senest den 1. marts for det forudgående kalenderår. I Greendata kan golfbanerne løbende anføre deres forbrug og indsende oplysningerne, når året er omme.

Forbruget af plantebeskyttelsesmidler på golfbaner skal holde sig under de fastsatte lofter for pesticidbelastningen, som fremgår af golfbekendtgørelsen. Når der indtastes et forbrug i Greendata, omregnes det automatisk til et pesticidbelastningstal pr. ha. Miljøstyrelsen foretager administrativ kontrol af, om indberetningerne er foretaget og om lofterne er overholdt.

Ved kontrollen med plantebeskyttelsesmidler der gennemføres af SGAV skal sprøjtejournalen kontrolleres. Der indgår i bilag 2 til golfbekendtgørelsen følgende krav til sprøjtejournalen:

- Angivelse af det hulnummer og banelement (green, teested, fairway, semi-rough, rough, natur), hvor plantebeskyttelsesmidlet udbringes.
- Størrelsen af det plantebeskyttelsesmiddelbehandlede areal (m² eller ha).
- Plantebeskyttelsesmidlets handelsnavn (produkt navn) og registreringsnummer.
- Udbragt mængde (liter, kg eller tabletter).
- Dato for udbringning.
- Sprøjte type og stelnummer.
- Navn på sprøjteoperatøren.

Der kræves **ikke** CVR nummer på golfbanernes sprøjtejournal.

Oplysninger om forbruget af plantebeskyttelsesmidler i indberetningen i GreenData sammenlignes med sprøjtejournalen ved kontrol. Kontrolløren skal før kontrolbesøget indhente de indberettede sprøjtedata for de udpegede golfbaner fra Miljøstyrelsen (ansvarlig enhed er Pesticider). Indberetningen i GreenData, der sammenlignes med, vedlægges sagen.

6.3.3 Særligt for offentlige arealer

Offentlige arealer: For sprøjtejournaler udført for forbruget af plantebeskyttelsesmidler på offentlige arealer kan sprøjteførereren anføre typen af areal, hvor anvendelsen har fundet sted, f.eks. fortove, parker, og lign. og angive, hvor det er beliggende, endvidere bør sprøjtejournalen så vidt muligt indeholde en angivelse af arealets størrelse. Men dette kan være vanskeligt at opmåle og opgøre og vil i de fleste tilfælde være et skønnet areal. Som for andre arealer, der sprøjtes, skal navn for det anvendte plantebeskyttelsesmiddel angives, den udbragte mængde (liter, kg.) det vil sige dosering og dato for udbringning.

På befæstede og stærkt permeable arealer, er det kun tilladt at bruge plantebeskyttelsesmidler baseret på letnedbrydelige aktivstoffer, som fx pelargonsyre eller eddikesyre. Der kan dermed ikke bruges midler baseret på glyphosat på sådanne arealer.

Alle kommuner, regioner og statslige myndigheder bliver ca. hvert 3. år anmodet om at indberette deres samlede forbrug af plantebeskyttelsesmidler for et givet år til Miljøstyrelsen. De enkelte institutioner vil da blive kontaktet med henblik på at data indsamles. Miljøstyrelsen offentliggør i den forbindelse en publikation, hvoraf det fremgår, hvor store mængder de enkelte kommuner og statslige institutioner har indberettet/brugt i et givet år. Den seneste opgørelse af forbruget på offentlige arealer er baseret på forbruget i 2020 og blev offentliggjort i 2021. Næste indsamling er planlagt gennemført i 2025 for forbruget i kalenderåret 2024.

Disse statistikker ses via linket her: [Pesticidstatistik: Stat, regioner og kommuner - Miljøstyrelsen \(mst.dk\)](#)

6.3.4 Særligt for væksthuse/planteskoler

Hvis et helt væksthuse, med mange borde med forskellige kulturer, er sprøjtet samme dato og med samme middel i samme dosering, er det acceptabelt, hvis der står, at det er "potteplanter", der er sprøjtet. Af sprøjtejournalen skal det dog fremgå, hvad betegnelsen "potteplanter" dækker over.

Hvis en planteskole med forskellige kulturer er sprøjtet samme dato og med samme middel i samme dosering, er det acceptabelt, hvis der står, at det er "planteskolekulturer", der er sprøjtet. Af sprøjtejournalen skal det dog fremgå, hvad begrebet "planteskolekulturer" dækker over.

6.3.5 Krydsoverensstemmelse og Konditionalitet - Sprøjtejournal

KO-krav 2.19 og KON-krav LF 5.12.1 er knyttet til kravet til sprøjtejournaler:

Krav 2.19 – Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler skal listes i en sprøjtejournal

1	Jordbrugsvirksomheden skal føre en journal over enhver anvendelse af plantebeskyttelsesmidler.
---	--

LF 5.12 – Journal over plantebeskyttelsesmidler, biocider og analyseresultater

LF 5.12.1	Ledere af fødevarer virksomheder, der producerer eller høster planteprodukter og foderstofsvirksomhedsledere, skal føre en journal over enhver anvendelse af plantebeskyttelsesmidler.
-----------	--

Der skal derfor eventuelt laves en KO- og/eller en KON-overtrædelse, hvis der konstateres en overtrædelse på sprøjtejournal. Se mere i Faginstrukserne for hhv. KO og KON.

6.4 Opbevaring af plantebeskyttelsesmidler og blandinger og bortskaffelse af tom emballage

Det er et krav, at jordbruger opbevarer sine plantebeskyttelsesmidler, sprøjtevæsker/ blandinger (se også nedenfor), rester af midler eller tom brugt emballage miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt. Herunder at midlerne opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af fødevarer, foderstoffer, lægemidler eller lignende. Endvidere er det et krav, at jordbruger bortskaffer rester og tom emballage i henhold til gældende regler samt ikke genanvender brugt emballage.

Der skal foretages besigtigelse af samtlige lokaliteter, hvor jordbruger opbevarer/kan forventes at opbevare sine plantebeskyttelsesmidler. Det kan være f.eks. lader, udhuse, i en container, i en kummefryser, særskilt kemikalierum, garage eller lign, som hører til virksomheden. Der foretages ikke besigtigelse af privat bolig eller udlejede bygninger, med mindre der er begrundet mistanke om ulovlige forhold.

Plantebeskyttelsesmidler er ofte opbevaret sammen med andre kemiske produkter eller andre bekæmpelsesmidler, f.eks. rottegift.

6.4.1 Opbevaringsforhold for plantebeskyttelsesmidler

Om der er tale om uforsvarlig opbevaring, afhænger altid af en konkret vurdering. Der er i det følgende opstillet nogle situationer for opbevaring af plantebeskyttelsesmidler, der ikke kan accepteres.

Som hovedregel kan man sige, at hvis de opbevaringsforhold, som du ser ved et kontrolbesøg, ikke sikrer tilstrækkelig afskærmning i forhold til børn og dyr, eller opbevares utilsigtet i forhold til en miljømæssig vurdering, er opbevaringsforholdene ikke ansvarlige. De samme regler gælder for hel eller delvis tom emballage, samt for sprøjtevæsker.

Plantebeskyttelsesmidler med sikkerhedssætningen P405 skal opbevares under lås. Dette krav gælder for en lang række plantebeskyttelsesmidler. En liste over midler med sikkerhedssætningen P405 fremgår af Kontrolportalen.

Hvis du som kontrollør observerer forhold, som kan medføre, at fødevarer eller foder bliver forurenede med f.eks. plantebeskyttelsesmidler eller andre uønskede stoffer, f.eks. tungmetaller, skal du orientere Fødevarestyrelsen (FVST) om det konstaterede. Hvis du er i tvivl, så kontakt Særlig Kontrol. Ligeledes skal du orientere FVST, hvis du finder ulovlig besiddelse eller ulovlig anvendelse jf. reglerne om plantebeskyttelsesmidler hos økologer med primærproduktion.

Plantebeskyttelsesmidler må ikke opbevares, hvor der kan ske udledning til afløb, der fører til kloakering, dræn eller lignende, da dette vurderes som miljømæssig uforsvarlig opbevaring. Opbevaring af plantebeskyttelsesmidler må således generelt kun ske på fast

underlag. Derfor er det også uforsvarlig opbevaring, at plantebeskyttelsesmidler opbevares på et underlag af sten, grus eller ral, selvom det er under tag.

Bemærk, at hvis der er direkte fare for udledning af midler, skal der straks tages kontakt til den aktuelle kommune, som varetager kontrollen med udledning fra landbrugsejendomme.

En palle med plantebeskyttelsesmidler, der står frit tilgængeligt i laden, kan heller ikke betegnes som forsvarlig miljømæssig opbevaring, idet der er risiko for, at der kan ske beskadigelse af emballage med efterfølgende udslip, som følge af de daglige arbejdsgange i laden (til- og frakobling af maskineri, reparation af maskineri mv.).

Bemærk, at et tilsyneladende rodet kemikalierum ikke er basis for en høring for uforsvarlig opbevaring, medmindre der er dunke, der ligger ned med fare for udsivning eller spild.

Eksempel – Hvornår er opbevaringen uforsvarlig?

Ved kontrol på en ejendom konstateres det, at samtlige plantebeskyttelsesmidler er opbevaret i en tidligere stald. Der er gennemgang i rummet og andre effekter er opbevaret sammen med plantebeskyttelsesmidlerne, f.eks. en brugt cykel og diverse malingrester m.m. Dette betragtes som uforsvarlig opbevaring pga. gennemgangen og den lette tilgang til midlerne.

Er plantebeskyttelsesmidlet derimod opbevaret i den samme stald men inde i en tidligere sti til grise, og med en lav låge ind til plantebeskyttelsesmidlerne, og der ikke opbevares yderligere effekter sammen med plantebeskyttelsesmidlerne, så betragtes opbevaringen ikke som værende uforsvarlig.

Der opbevares plantebeskyttelsesmidler i en lade. Midlerne står lige inden for en port og der er jævnlig trafik gennem porten af diverse maskiner. Dette betragtes som uforsvarlig opbevaring pga. risikoen ved trafikken og den umiddelbare tilgang til midlerne.

Hvis midlerne derimod opbevares i den samme lade på en høj ståltreol, og skal hentes ned med en palleløfter eller lign og forudsat at forholdene omkring løft og transport til og fra ståltreolen er fornuftige og sikre, må dette betragtes som forsvarlig opbevaring. Husk, at ladegulvet stadig skal have et fast underlag.

Et andet eksempel på forsvarlig opbevaring kan være en gammel kummefryser udstyret med hængelås. Ligesom et kemikalierum uden afløb også er forsvarlig opbevaring, såfremt døren altid er lukket ind til kemikalierummet.

Husk altid fotodokumentation.

Sprøjtevæsker og fortyndinger af koncentrerede plantebeskyttelsesmidler

Fra og med den 1. juli 2023 skal sprøjtevæsker og andre blandinger, overholde de samme opbevaringskrav som plantebeskyttelsesmidler opbevaret i original emballage. Dvs. sprøjtevæsker og fortyndinger af koncentrerede plantebeskyttelsesmidler skal opbevares miljømæssig- og sundhedsmæssigt forsvarligt og utilgængeligt for børn, og midlerne må ikke opbevares sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler eller lignende.

Sprøjtevæsker og fortyndinger af koncentrerede plantebeskyttelsesmidler må desuden ikke efterlades et sted, hvor der er adgang for uvedkommende.

Et eksempel på en overtrædelse kunne være, at en sprøjte står med tilberedt sprøjtevæske natten over på en mark, en rygsprøjte står med opblandet sprøjtevæske placeret et sted med adgang for uvedkommende eller en beholder med sprøjtevæske som står på f.eks. gulvet i en lade, hvor der ikke kan betragtes som miljø- og sundhedsmæssigt forsvarlig.

Mindre sprøjtetanke, der indeholder sprøjtevæsker, skal under opbevaring mærkes med følgende oplysninger:

- Navn og registreringsnummer på plantebeskyttelsesmidlet, der indgår i sprøjtevæsken
- Koncentrationen af sprøjtevæsken
- Dato for overførsel til sprøjtetanken

I denne forbindelse betragtes en sprøjtetank som mindre beholdere med sprøjtevæske, som f.eks. rygsprøjter og andre beholdere, som kan monteres på sprøjter og fungere som sprøjtetank, herunder beholdere til kobling på doseringspumper på f.eks. væksthussprøjter, beholdere til påsætning af sprøjte med direkte injektion og beholdere til bejdseanlæg. Beholderne skal være af et materiale egnet til opbevaring af sprøjtevæske.

6.4.2 Giftige og meget giftige midler og midler med alvorlige langtidseffekter

Faremærkningen på en etiket fortæller, hvordan midler skal opbevares, hvordan man skal beskytte sig selv, når de anvendes, og hvordan rester af disse midler bortskaffes.

I EU skal farlige kemikalier mærkes med faremærker. Før juni 2017 var faremærkerne en firkant med orange baggrund og giftige midler var mærket med "T" (toxic) og meget giftige plantebeskyttelsesmidler var mærket med "TX".

I dag er de gældende piktogrammer en rød ramme på højkant med hvid baggrund (se nedenfor). Plantebeskyttelsesmidler med de gamle piktogrammer er ikke længere lovlige at besidde for jordbrugerne (efter 31. maj 2019).

Giftige og meget giftige midler kan kendes ved, at der på etiketten er anført minimum ét af nedenstående faresymboler, samt én eller flere af de tilhørende faresætninger.

Faresætninger, eller såkaldte H-sætninger, forklarer et kemisk produkts fareklassificering, altså om produktet f.eks. er ætsende, brandfarligt, giftigt osv.

Både giftige og meget giftige midler skal opbevares under lås. Giftige midler må opbevares sammen med andre plantebeskyttelsesmidler under lås, hvorimod meget giftige midler skal opbevares separat under lås. Giftige og meget giftige midler må desuden ikke besiddes, hvis ikke virksomheden har tilknyttet minimum én person med en gyldig MAB-autorisation.

De meget giftige midler er gasningsmidler til bekæmpelse af mosegrise- og muldvarpegift, men derudover er enkelte plantebeskyttelsesmidler mærket med H-sætninger, som anfører, at de er giftige midler f.eks. reglone baseret på diquat og midler baseret på pirimicarb.

Hvis giftige og meget giftige midler og midler med langtidseffekter ikke opbevares under lås er dette en overtrædelse, som skal registreres i VAKS under "opbevaring" (selv om disse midler også har påført P405). Dette skyldes, at disse midler er særskilt beskrevet i bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen.

Hvis midler med sikkerhedssætning P405, bortset fra giftige og meget giftige midler og midler med langtidseffekter, ikke er opbevaret under lås, så er det en overtrædelse, som skal registreres under "Anvendelse". Dette skyldes, at plantebeskyttelsesmidler skal anvendes korrekt, og dette omfatter således også evt. krav til opbevaring, som alene fremgår af midlets etiket.

Hvis kontrolløren bliver spurgt til bortskaffelse af affald, der indeholder giftige og meget giftige plantebeskyttelsesmidler, skal denne henvise til, at man kontakter kommunen eller kommunens genbrugsplads for at få anvisning om korrekt bortskaffelse/afhentning, da sådanne midler ikke altid kan afleveres på den kommunale genbrugsplads, men skal afventes af et indsamlingsfirma der kan håndtere denne type affald.

Faresymboler/piktogrammer:

Meget giftige bekæmpelsesmidler omfatter akut toksiske midler i kategori 1 og 2 eller midler, som er specifikt målorgantoksiske i kategori 1 (STOT SE 1).

Meget giftige bekæmpelsesmidler skal være mærket med én eller flere af faresætningerne H-300, H-310, H-330 og H-370:

H300	Livsfarlig ved indtagelse
H310	Livsfarlig ved hudkontakt
H330	Livsfarlig ved indånding

H370	Forårsager organskader
------	------------------------

Giftige bekæmpelsesmidler omfatter midler, som er akut toksiske i kategori 3 og skal være mærket med én eller flere af faresætningerne H-301, H-311 og H-331:

H301	Giftig ved indtagelse
H311	Giftig ved hudkontakt
H331	Giftig ved indånding

Midler med alvorlige langtidseffekter:

Nogle plantebeskyttelsesmidler er betegnet som midler med alvorlige langtidseffekter. Det er plantebeskyttelsesmidler, som er blevet klassificeret som kræftfremkaldende, mutagene eller reproduktionstoksiske. Plantebeskyttelsesmidler med alvorlige langtidseffekter skal være mærket med én eller flere af faresætningerne H-350, H-340 og H-360. Et eksempel på dette er produktet Cabrio Duo (reg. nr. 19-219), der er mærket med bl.a. H360. Midlerne må gerne opbevares sammen med andre bekæmpelsesmidler og andre stoffer og blandinger, hvis opbevaringen sker under lås.

Hvis en virksomhed opbevarer meget giftige eller giftige bekæmpelsesmidler i en samlet mængde på over 125 ml, hvortil flere end fem personer har adgang, skal der udpeges en eller flere personer, der skal sikre, at opbevaringen af de pågældende midler sker forsvarligt og at uvedkommende ikke har adgang til midlerne.

6.4.3 Kontrol af bejdsede produkter

Bejdet korn, frø eller kartofler skal være påført mærkning

Når der er sæson for opbevaring af bejdet sæsæd eller bejdsede kartofler på jordbrugsbedrifter kontrolleres det, om bejdet sæsæd og kartofler er korrekt mærket.

En bejdet vare skal være mærket. Teksten, som den enkelte bejdsede vare skal være mærket med fremgår af etiketten på bejdsmedlet.

Teksten på etiketten indeholder oplysninger om:

- navnet på det plantebeskyttelsesmiddel, frøene eller kartoflerne er blevet behandlet med
- navnet eller navnene på midlets aktivstof eller aktivstoffer
- standardsætninger om sikkerhedsforholdsregler
- restriktioner i forhold til anvendelsen af det bejdsede produkt

Det bejdsede korn, frø eller kartofler skal umiddelbart efter bejdsningen emballeres i sække/poser/kasser og plomberes.

Hvis kontrollører hos jordbrugere finder bejdset såsæd/kartofler/frø og disse ikke er korrekt mærket, tages der fotos af etiketten, sækken mv. Disse fotos og oplysninger om hvilken virksomhed, der har bejdset såsæden/forhandlet såsæden til jordbrugere overbringes til Miljøstyrelsens orientering. Der er ikke tale om en overtrædelse, som jordbruger er ansvarlig for.

Hvis kontrollører oplever, at der ved kontrol hos bejdsevirksomheder, der bejdses f.eks. såsæd eller hos jordbruger, som selv har varetaget bejdsning af f.eks. læggekartofler, kontrolleres det at det bejdsede materiale (frø/kartofler) opbevares i egnet emballage og med mærkning jf. etikettekst. Er dette ikke overholdt, er der tale om en overtrædelse.

Husk bejdsede produkter sidestilles ikke med bekæmpelsesmidler og kan derfor opbevares i intakt emballage uden for kemirummet, men dog forsvarligt.

Bejdsning af frø, korn og kartofler til anvendelse uden for EU

Kontrolløren skal være opmærksom på, at en dansk virksomhed gerne må foretage bejdsning af korn, frø og kartofler i Danmark med midler, der ikke er godkendt til anvendelse i EU.

Bejdsevirksomheden skal kunne dokumentere, at de anvendte midler (ikke godkendt i EU) udelukkende er brugt til bejdsning af frø til anvendelse uden for EU.

Hvis der findes ikke godkendte bejdsemidler på en bejdsevirksomhed/jordbruger, skal det derfor kontrolleres, om der foreligger dokumentation for, at de bejdsede produkter er blevet eksporteret, eller skal eksporteres, til et land uden for EU. Det kan f.eks. være i form af en kontrakt eller lignende med eksportøren om bejdsning af frøene, hvoraf det fremgår, at de bejdsede produkter skal eksporteres ud af EU. Det kan være et eksportcertifikat eller lignende.

Såfremt den virksomhed/jordbruger, der har bejdset frø/korn/kartofler med et middel, der ikke er godkendt i EU og som samtidig er selve eksportøren, af de bejdsede produkter, skal bejdsevirksomheden anmelde eksporten på forhånd jf. reglerne i PIC-forordningen.

Anmeldelsen foregår i IT-systemet 'ePIC', som er et EU-system som varetages af ECHA (Det Europæiske Kemikalie Agentur) og anvendes til behandling af eksportnotifikationer m.v. i henhold til PIC-forordningen.

LBST skal da kontakte MST (pesticider@mst.dk), som herefter kan kontrollere, hvorvidt eksportanmeldelse af bejdsede produkter er foretaget.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en vejledning om PIC-forordningens krav til eksportører af frø, korn og kartofler. Link: [Brev \(mst.dk\)](#)

På siden her ses mere information om regler vedr. bejdsning ved eksport af bejdsset udsæd: <https://mst.dk/erhverv/sikker-kemi/pesticider/godkendelse-af-pesticider/bejdsemidler-til-froe-der-eksporteres-ud-af-eu>

6.4.4 Uoriginal emballage / dunk uden etiket

Plantebeskyttelsesmidler må kun opbevares i den originale emballage. Plantebeskyttelsesmidler må således ikke være hældt over i anden dunk eller lignende. Årsagen er dels, at anvisninger fremgår af emballagens etiket, dels at der kan ske forvekslinger mellem midler, og i værst tænkelige tilfælde, at midler forveksles med fødevarer, rengøringsmidler (cola-flasker, m.m.).

Hvis der besiddes plantebeskyttelsesmidler i uoriginal emballage, herunder f.eks. flasker, spande eller diverse dunke uden etiket, skal sagen sendes i høring. **Husk fotodokumentation.**

Det er ikke tilladt at genbruge emballage fra plantebeskyttelsesmidler til opbevaring - se mere under afsnittet "Anvendelse".

Hvis der ved kontrolbesøget konstateres besiddelse af plantebeskyttelsesmidler i uoriginal emballage eller i dunke uden etiket eller et ikke identificerbart middel, skal Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø påbyde jordbruger at bortskaffe midlet.

Hvis der er tale om f.eks. en beholder til brug på sprøjter med direkte injektion, og jordbruger ikke har anført hvilken sprøjtevæske den indeholder, kan jordbruger under kontrolbesøget sikre korrekt mærke med de oplysninger, der kræves i bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen, hvorefter bortskaffelse ikke er påkrævet.

Fund af uidentificerbare midler vinges af på faneblad 1 i VAKS, som medfører påbud om bortskaffelse. Diverse oplysninger om fundet af uidentificerbare midler noteres på faneblad 4 "Opbevaring" i VAKS. Husk fotodokumentation.

Bestemmelse om opbevaring af uoriginal emballage/dunk uden etiket fremgår af bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsens § 25 stk. 1.

6.4.5 Bortskaffelse af brugt emballage

Uren tom emballage skal opbevares på samme vis som tilsvarende bekæmpelsesmidler.

Kontrolløren skal spørge til og anmode om at se, hvor på bedriften jordbruger opbevarer rester af plantebeskyttelsesmidler /affald og tomme beholdere.

Der kan vejledes omkring, at det ville være optimalt, hvis virksomheden har to opbevaringssteder:

- der hvor virksomheden opbevarer rene dunke til plantebeskyttelsesmidler, der kan bortskaffes med dagrenovation og
- der hvor virksomheden opbevarer dunke til plantebeskyttelsesmidler, der skal bortskaffes som farligt affald.

Har man ikke to opbevaringssteder, og hvis der er tale om en virksomhed, som bruger plantebeskyttelsesmidler med etikettekst, hvoraf det fremgår, at man skal bortskaffe beholderen som farligt affald, skal kontrolløren foreslå virksomheden at etablere et sådant sikkert sted for opbevaring af dette affald på virksomheden. Men som tidligere nævnt er det ikke et krav i hverken reglerne om plantebeskyttelsesmidler - eller i affaldsreglerne.

Kontrolløren skal ikke bede om at få dokumentation for, hvordan jordbruger bortskaffer affaldet.

6.4.5 Konditionalitet på opbevaring af plantebeskyttelsesmidler, rester og tom emballage, Opbevaring af giftige og meget giftige plantebeskyttelsesmidler m.m. og bortskaffelse af rester af plantebeskyttelsesmidler og tom emballage

Konditionalitetskrav LF 8.9 er knyttet til opbevaring af plantebeskyttelsesmidler, rester af plantebeskyttelsesmidler og tom emballage:

LF 8.9 - Opbevaring af plantebeskyttelsesmidler, rester af plantebeskyttelsesmidler og tom emballage

LF 8.9.1	Plantebeskyttelsesmidler skal opbevares i den oprindelige emballage og med korrekt mærkning.
LF 8.9.2	Plantebeskyttelsesmidler, rester af plantebeskyttelsesmidler, tom emballage samt sprøjtevæsker og andre blandinger af plantebeskyttelsesmidler, skal opbevares miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt og utilgængeligt for børn. Midlerne må ikke opbevares sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler eller lignende.
LF 8.9.3	Sprøjtevæsker og andre blandinger, der er færdigblandet af plantebeskyttelsesmidler, må ikke efterlades et sted, hvor der er adgang for uvedkommende.

LF 8.9.4	<p>Hvis rester af plantebeskyttelsesmidler, herunder vaskevand, opsamles i en beholder, skal det være i en gyllebeholder eller i en anden beholder, der opfylder følgende krav:</p> <p>1) Beholderen skal være tæt og egnet til opsamling af de plantebeskyttelsesmidler, der benyttes på udbringningsvirksomheden.</p> <p>2) Beholderen må kun bruges til opsamling af vaskevand og rester af plantebeskyttelsesmidler.</p> <p>3) Beholderen skal være opstillet på et areal, der er indrettet med tæt bund og opkant, eller lignende teknisk foranstaltning, der sikrer opsamling af vaskevand mv. Arealet skal være indrettet, så regnvand ikke kan flyde til arealet, og arealet skal kunne opsamle beholderens indhold.</p> <p>4) Beholderen skal være forsynet med en tydelig angivelse af, at den indeholder rester af plantebeskyttelsesmidler.</p>
LF 8.9.5	Der må ikke anvendes nedgravede beholdere, bortset fra gyllebeholdere, til opbevaring af rester af plantebeskyttelsesmiddel.

Der skal derfor eventuelt laves en konditionalitetsovertrædelse, hvis der konstateres en overtrædelse af reglerne omkring opbevaring af plantebeskyttelsesmidler. Se mere i Faginstruks Konditionalitet Miljø 2025 under LF 8.9.

Konditionalitetskrav LF 8.10 er knyttet til opbevaring af giftige og meget giftige plantebeskyttelsesmidler m.m.:

LF 8.10 – Opbevaring af giftige og meget giftige plantebeskyttelsesmidler m.m.

LF 8.10.1	Opbevaring af meget giftige og giftige plantebeskyttelsesmidler, og plantebeskyttelsesmidler med alvorlige langtidseffekter skal ske under lås.
LF 8.10.2	Plantebeskyttelsesmidler, der er klassificeret som meget giftige, skal opbevares i et særskilt aflåst skab eller rum.
LF 8.10.3	Hvis meget giftige eller giftige plantebeskyttelsesmidler opbevares i en samlet mængde på over 125 ml, hvortil flere end fem personer har adgang, skal der udpeges en eller flere personer, der skal sikre, at opbevaringen af de pågældende midler sker forsvarligt og at uvedkommende ikke har adgang til midlerne.

Der skal derfor eventuelt laves en konditionalitetsovertrædelse, hvis der konstateres en overtrædelse af reglerne omkring opbevaring af giftige og meget giftige plantebeskyttelsesmidler m.m. Se mere i Faginstruks Konditionalitet Miljø 2025 under LF 8.10.

Konditionalitetskrav LF 8.8 er knyttet til bortskaffelse af rester af plantebeskyttelsesmidler og tom emballage:

LF 8.8 – Bortskaffelse af rester af plantebeskyttelsesmidler og tom emballage

LF 8.8.1	Rester af plantebeskyttelsesmidler og tom emballage, der udgør affald, skal bortskaffes til den kommunale affaldsordning i overensstemmelse med plantebeskyttelsesmidlets etiket.
----------	---

Der skal derfor eventuelt laves en konditionalitetsovertrædelse, hvis der konstateres en overtrædelse af reglerne om bortskaffelse af plantebeskyttelsesmidler og tom emballage. Se mere i Faginstruks Konditionalitet Miljø 2025 under LF 8.8.

6.5 Besiddelse

6.5.1 Besiddelse af udenlandsk plantebeskyttelsesmiddel

Det er ikke tilladt at besidde udenlandske midler. Dette gælder hvad enten midlet indeholder forbudte aktivstoffer eller ej. Dog er det tilladt at besidde bejdsmidler, der ikke er godkendt i Danmark, hvis de skal anvendes til bejdsning af frø og kartofler der skal eksporteres ud af EU. Se afsnit 6.4.3 om PIC-regler.

Ved den fysiske besigtigelse af plantebeskyttelsesmidler skal kontrolløren konstatere, om der besiddes midler, rester af midler eller tom emballage med udenlandsk etiket, dvs. hvor teksten er forfattet på et andet sprog end dansk. I disse tilfælde skal sagen altid sendes i høring både på ulovlig besiddelse og evt. på ulovlig anvendelse se afsnit 6.2.4.2.

Kontrolløren skal spørge ind til, om brugeren er kommet i besiddelse af midlet(erne) ved egen import, og dette skal noteres i kontrolrapporten, da det kan have betydning for håndhævelsen.

Ved fund af en større mængde udenlandsk middel kan det være nødvendigt at beslaglægge midlerne med henblik på sikker destruktion – se afsnit 4.5 om beslaglæggelse og Action Card, der er vedlagt som bilag til denne instruks.

Ved fund af udenlandske plantebeskyttelsesmidler skal du på stedet skriftligt påbyde virksomheden at bortskaffe midlerne, se afsnit 6.5.3 herom.

Ved fund af udenlandske plantebeskyttelsesmidler er det vigtigt, at middel, aktivstof, mængde, koncentration, oprindelsesland samt batchnummer på dunken eller på etiketten beskrives i både høringsbrevet og i VAKS. Derudover er det vigtigt at beskrive, hvordan opbevaringsforholdene var, herunder om midlerne var forsøgt skjult, hvor de var opbevaret og lign. **Husk fotodokumentation.**

Jordbruger **skal udlevere faktura** på indkøb af midlet, i forhold til sagsbehandlingen i Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion og evt. afgiftsberigtigelse hos Skattestyrelsen.

6.5.2 Import af udenlandske plantebeskyttelsesmidler med henblik på videresalg

For så vidt angår udenlandske plantebeskyttelsesmidler, varetager Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø alene kontrollen omhandlende besiddelsen. Hvis der ved kontrollen konstateres midler med udenlandsk etiket, og mængden vurderes at have et omfang, der rækker udover eget forbrug, skal kontrollen overdrages til Kemikalieinspektionen og Skattestyrelsen, som varetager kontrollen med ulovlig import. Kontrolløren skal i disse tilfælde straks kontakte SærligKontrol, der varetager den videre formidling til Kemikalieinspektionen og Skattestyrelsen. Ved kontakt med Særlig Kontrol aftales også hvordan kontrollen videre skal afvikles.

Husk at notere mængde af middel, aktivstof, koncentration, oprindelsesland, batchnummer og hvor og hvordan midlerne blev opbevaret samt fotodokumentation.

6.5.3 Besiddelse af ulovligt dansk plantebeskyttelsesmiddel

Plantebeskyttelsesmidler er ulovlige at besidde, hvis de ikke er godkendte i Danmark.

Hvordan tjekkes det, om et dansk middel er ulovligt at besidde?

Som udgangspunkt tjekkes midlerne altid i Miljøstyrelsens bekæmpelsesmiddeldatabase:

Bekæmpelsesmiddeldatabasen (BMD) fra Miljøstyrelsen: [BMD - Miljøstyrelsen \(mst.dk\)](http://mst.dk) (kan bl.a. tilgås via mobiltelefonens browser)

Miljøstyrelsen arbejder på at udvikle en ny app, med henblik på at den kan anvendes, som også er baseret på BMD. Bemærk at Miljøstyrelsens Bekæmpelsesmiddeldatabase også indeholder oplysninger om biocider.

Middeldatabasen fra SEGES: <https://middeldatabasen.dk/> kan anvendes som supplerende redskab til at finde oplysninger om dosering for de enkelte afgrøder, herunder at se de godkendte etiketter på de enkelte midler (som også findes i BMD).

I Middeldatabasen kan man som supplement til Bekæmpelsesmiddeldatabasen vælge at lave opslag i Positivlisten: <http://www.middeldatabasen.dk/positiveList.asp>

Det bemærkes, at som udgangspunkt er plantebeskyttelsesmidler, der ikke fremgår af positivlisten, forbudte at besidde og anvende. Bemærk, at det er registreringsnummeret, som afgør, om et middel er lovligt. To midler kan have samme navn, men hvor kun det ene registreringsnummer fremkommer på positivlisten, og derved er lovligt.

Farvekoder i Positivlisten:

Grøn: midlet lovligt.

Rød: midlet har en fået en frist for godkendelse. Fristen er angivet under "Til-dato".

Gul: midlet under revurdering.

Pink: midlet har fået dispensation for en begrænset periode.

Bemærk, at der enkelte steder forekommer datoen 31/12-2099 (vist som 2099.12.31). Dette er en fiktiv dato, som kun bruges i mangel på nøjagtige data. Datoen bruges for midler under revurdering, hvor man ikke på forhånd kan forudsige, hvornår Miljøstyrelsen er færdig med vurderingen. Bemærk at Positivlisten opdateres jævnligt.

Det er desuden muligt at indtaste registreringsnummeret i VAKS 4071PM_25 KSK'et og søge efter et bestemt plantebeskyttelsesmiddel. Fremkommer midlet på baggrund af indtastningen af registreringsnummeret, vil midlets navn, registreringsnummer og indhold af aktivstof(fer) automatisk blive vist.

Endelig er der mulighed for via applikationen Kemi-tjek (SEGES) at skanne stregkoden eller indtaste registreringsnummer på de enkelte midler ved kontrolbesøget og få oplysninger om det enkelte plantebeskyttelsesmiddel.

Kontrollens videre forløb efter fund af ikke-godkendt middel:

Hvis der ved kontrollen konstateres besiddelse af udenlandske eller ikke-godkendte midler, skal der udstedes et skriftligt påbud på stedet om at bortskaffe midlerne på lovlig vis, og hvis der er tale om større mængder, skal midlerne evt. beslaglægges på stedet - se afsnit 4.5 og bilag om beslaglæggelse. Husk at afkrydse i feltet for udstedelse af skriftligt påbud i VAKS. Jordbruger skal sende dokumentation for korrekt bortskaffelse af de ikke-godkendte midler i form af påbuddets side 3 med stempel fra en genbrugsstation. Det er vigtigt, at jordbruger får et stempel eller et navn og telefonnummer på en medarbejder fra genbrugspladsen på påbuddet, når plantebeskyttelsesmidlerne afleveres på genbrugsstationerne. Af det efterfølgende høringsbrev skal det fremgå hvilke midler, der er påbudt bortskaffet eller beslaglagt under kontrollen, og om der er modtaget kvittering for bortskaffelsen.

Ved fund af ulovlige bekæmpelsesmidler er det meget vigtigt, at midlets navn, aktivstof, aktivstofindhold/koncentration, mængde samt registreringsnummer beskrives i VAKS, og at disse noteres korrekt. Derudover bør opbevaringsforholdene beskrives, herunder hvor og hvordan midlerne var opbevaret, m.m. **Husk fotodokumentation** – husk at fotografere både tæt på, så registreringsnummeret kan læses og også gerne lidt længere væk fra.

Det er meget vigtigt, at også registreringsnummer noteres i høringsbrevet. Dette skyldes, at der findes flere midler med samme navn og indhold af aktivstof, men hvor registreringsnummeret bruges til at afgøre, om midlet er lovligt.

Oftest er der ved overtrædelse tale om danske midler, som jordbruger ikke har været opmærksom på, er blevet ulovlige at besidde. Nogle midler kan have stået længe hos jordbruger, hvilket for nogle væskeholdige midler kan betyde øget koncentration af aktivstof eller omdannelse af stoffer.

6.5.4 Besiddelse af midler til forsøgsmæssig afprøvning

Visse forsøgsvirksomheder kan have en stående tilladelse til forsøgsmæssig afprøvning af plantebeskyttelsesmidler. Virksomhederne har således tilladelse til at opbevare og anvende ellers ikke godkendte midler, både udenlandske og udløbne danske midler til forsøgsvirksomhed. Virksomhederne skal kunne fremvise tilladelsen under kontrol. Tilladelsen går ikke på specifikke midler, men er en generel tilladelse. Alle midler skal dog være mærket med en mærkat, hvor det fremgår, at midlerne anvendes til forsøgsformål.

Desuden skal virksomheden kunne fremvise et GEP-certifikat, som beskriver de områder hvorpå der må udføres forsøg f.eks. markforsøg, frugtavlfsforsøg eller skovbrugsforsøg.

En oversigt over anerkendte forsøgsvirksomheder kan findes på denne side: [GEP - God Eksperimentel Praksis - Miljøstyrelsen](#)

6.5.5 Øvrig besiddelse

Hvis der konstateres store mængder ulovlige midler (f.eks. udenlandske midler eller midler ikke godkendt til de(n) dyrkede afgrøde(-r) i f.eks. væksthuse), hvor der dyrkes grønsager til konsum, vil FVST gerne orienteres om disse fund med henblik på evt. at udtage "mistankeprøver".

6.5.6 Besiddelse af mosegrise- eller muldvarpegift uden autorisation

Det kræver en særlig autorisation at bruge og opbevare midler til gasning af muldvarpe og mosegrise. Hvis der ved kontrollen konstateres opbevaring af midler til gasning af muldvarpe og mosegrise, skal jordbruger kunne fremvise en autorisation til brug og opbevaring af midlerne (G1 autorisation – se bilag). Autorisation til brug og opbevaring af midler til gasning af muldvarpe og mosegrise (G1) kan ses i MAB. Midlerne skal opbevares - i et aflåst rum eller skab og ikke sammen med andre bekæmpelsesmidler.

Hvis der besiddes, er købt eller anvendt gasningsmidler, og vedkommende ikke er i besiddelse af en G1 autorisation, er det en overtrædelse, og så skal sagen sendes i høring.

Mosegrise- og muldvarpegift bliver ofte opbevaret i et sort aluminiumsrør med dødningehoved på.

Hvis jordbruger ikke har en autorisation til opbevaring af midler til gasning, er det en overtrædelse, og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø skal påbyde jordbruger at bortskaffe giften. Oplysninger om fund af midler til gasning af muldvarpe og mosegrise noteres på faneblad 16 under "rottegift og midler til gasning af muldvarpe- og mosegrise" i VAKS. Husk at tage foto af midler og notere mængde.

Der kan være særlige situationer, hvor kontrolløren ikke umiddelbart kræver gasningsmidlet bortskaffet. Det kan være ved kontrol af virksomheder, der i en kort periode ikke har en medarbejder med gyldig G1-autorisation, men fortsat opbevarer gasningsmiddel. I disse tilfælde skal virksomheden fremvise dokumentation for nyligt udløbet G1-autorisation eller ansættelsesforhold, der nyligt er ophørt af medarbejder med G1-autorisation. Husk at notere, hvornår autorisation er udløbet/ansættelsesforhold er ophørt. Efterfølgende vurderer Kemikalieinspektionen, om jordbruger skal eftersende evt. dokumentation på autorisation ved generhvervelse eller genansættelse af medarbejder.

Mosegrise- og muldvarpegift, der ikke længere er godkendt, påbydes bortskaffet på lige vilkår med øvrige ikke-godkendte plantebeskyttelsesmidler, uanset at jordbruger er autoriseret til anvendelse og besiddelse af mosegrise- og muldvarpegift. Hvis virksomheden påbydes bortskaffelse, rådgives virksomheden til at tage kontakt til sin kommune og/eller genbrugsplads før bortskaffelse med henblik på at opsøge oplysninger om, hvorvidt kommunen kan modtage det på genbrugsplads eller ønsker at det afhentes af virksomhed, der håndterer farligt affald.

6.5.7 Besiddelse af rottegift uden autorisation

Det kræver en særlig autorisation at bruge og opbevare rottegift. Hvis der ved kontrollen konstateres besiddelse af rottegift, skal jordbruger kunne fremvise en autorisation til besiddelse af rottegift (R2 autorisation). Det er dog kun visse rottegifte, man som bruger selv må besidde via sin R2 autorisation. Dette vil fremgå af produktets etiket (øvrige rottemidler, som kan erhverves af professionelle rottebekæmpere, kræver en R1-autorisation). Man kan kontrollere brugerens autorisation til brug og besiddelse af rottegift i MAB. (De første R2-rottekurser blev udbudt til jordbrugere primo 2019). Rottegift skal opbevares under lås.

Hvis jordbruger ikke har en autorisation til besiddelse af rottegift, er det en overtrædelse og Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø skal påbyde jordbruger at bortskaffe giften på forsvarlig vis (påbyde destruktion og efterfølgende dokumentation). Oplysninger om fund af rottegift noteres på faneblad 16 under "rottegift og midler til gasning af muldvarpe- og mosegrise" i VAKS. Husk at tage foto af rottegiften og notere mængde.

Rottegift, der ikke længere er godkendt samt udenlandsk rottegift, skal påbydes bortskaffet på lige vilkår med øvrige ikke godkendte bekæmpelsesmidler, uanset at jordbruger er autoriseret med en R2 eller en R1 autorisation.

6.6 Vaske- og påfyldningspladser

Ved kontrolbesøget skal det indledningsvis undersøges, om der sprøjtes på bedriften. Hvis al sprøjtearbejdet udføres af eksterne, herunder f.eks. en maskinstation, og der ikke håndteres plantebeskyttelsesmidler på bedriften, skal punkterne vedrørende håndtering af plantebeskyttelsesmidler ikke kontrolleres. Hvis der derimod sker håndtering af plantebeskyttelsesmidler på bedriften, også selv om håndteringen sker af eksterne, skal alle nedenstående emner kontrolleres. Dog skal virksomhedens ejer selv, eller mindst en medarbejder opfylde autorisationskravet (se afsnit 7) for at virksomheden selv må *købe* professionelle plantebeskyttelsesmidler, også selvom det er en maskinstation, der udbringer midlerne.

For at undgå punktforurening er der en række krav til udstyr og håndtering af plantebeskyttelsesmidler ved påfyldning og vask af sprøjten.

Der skelnes mellem 3 typer sprøjter:

- Alle typer af marksprøjter til erhvervsmæssig brug, herunder også tågesprøjter, specialbyggede sprøjter og ATV-sprøjter, til udbringning af plantebeskyttelsesmidler udendørs.
- Sprøjte med et tankvolumen på højst 25 liter, der er konstrueret til under brugen at blive båret i hånden, på ryggen, på skulderen, eller til at blive transporteret på hjul, og som er konstrueret til højst at kunne skabe et tryk i tanken på otte bar.
- Væksthussprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler i væksthuse. Det kan f.eks. være ophængte sprøjtebomme, som kan bevæge sig hen over kulturen, eller forskellige mobile sprøjter med sprøjtelanse.

6.6.1 Udstyr til vask og påfyldning

Reglerne vedrørende udstyr til vask og påfyldning af plantebeskyttelsesmidler gælder for alle typer af sprøjter til udendørs udbringning af plantebeskyttelsesmidler, og omfatter derfor også sprøjter med bom og tågesprøjter med blæser, samt en række specialbyggede sprøjter. Rygsprøjter og væksthussprøjter er ikke omfattet af de samme krav til udstyr som øvrige sprøjter.

I nogle tilfælde kan der være tvivl om, hvorvidt f.eks. en sprøjte skal anvendes til udendørs brug eller udelukkende i væksthuse. Kan sprøjten klassificeres som en væksthussprøjte, og bruges den kun indendørs, gælder reglerne for væksthussprøjter.

For sprøjter, herunder også tågesprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler udendørs gælder følgende (medmindre de er omfattet af bagatelgrænsen):

- Der skal være præparatfyldeudstyr til rådighed på virksomheden.
- Der skal være spuledyser til rådighed på virksomheden.
- Skyllevandstank med kapacitet til at fortynde restsprøjtevæsken 50 gange efter afsluttet fortyndingsprocedure skal forefindes på virksomheden.

6.6.1.1 Præparatfyldeudstyr

Præparatfyldeudstyr er beregnet til at fylde plantebeskyttelsesmidler på en sprøjte, således at påfyldningen kan ske sikkert og med minimal risiko for spild. Udstyret er ofte monteret direkte på sprøjten, men det kan også være stationært udstyr, således at plantebeskyttelsesmidlet suges eller pumpes over i marksprøjten. Udstyret kan også være monteret på en mobil enhed. Bemærk, at injektion er sidestillet med præparatfyldeudstyr. Husk, at kontrollere om præparatfyldeudstyret rent faktisk bruges og findes på bedriften. Miljøstyrelsen har givet dispensation fra krav om præparatfyldeudstyr, når der anvendes gødningskar til udbringning af mikrobiologiske plantebeskyttelsesmidler i væksthuse. Se link til dispensationer nedenfor.

6.6.1.2 Spuledyser

Spuledyser skal være monteret indvendig i hovedtanken og bruges til rengøring af denne. I mindre sprøjter kan det være tilstrækkeligt med én spuledyse, mens større sprøjter vil have monteret to eller flere spuledyser.

6.6.1.3 Skyllvandstank/rentvandstank

Skyllvandstanken skal have kapacitet til at fortynde restsprøjtevæsken 50 gange. På nye marksprøjter vil udstyret ofte være indbygget, men på ældre sprøjter kan rengøringsudstyret være eftermonteret. Virksomheden skal have en skyllvandstank til minimum 50 gange fortynding af restsprøjtevæsken.

Ved kontrollen skal jordbruger fremvise præparatfyldeudstyr, spuledyser og skyllvandstank, samt fortælle, hvordan han anvender dette udstyr. Det er også et krav, at der anvendes præparatfyldeudstyr ved påfyldning af sprøjten og spuledyser ved indvendig rengøring.

Indholdet i rentvandstanken/skyllvandstanken kan bruges til flere på hinanden følgende skyllinger for at opnå en 50 gange fortynding. Spørg gerne ind til, hvordan jordbruger skyller sin sprøjte og regn ud, om der dermed sker en tilstrækkelig fortynding. Se evt. afsnit 10.1 i [vejledning til vaskepladsbekendtgørelsen](#).

MST har i januar 2018 meddelt dispensation fra vaskepladsbekendtgørelsens krav om rentvandstank og spuledyser til eksisterende udstyr til bejdsning af kartofler ved udlægning. Landbruger skal kunne fremvise en kopi af MSTs dispensation ved kontrol. Dispensationen gælder til 1. februar 2028. Dispensationen forlænges muligvis. Dispensationen fremgår af hjemmesiden her:

<https://mst.dk/erhverv/sikker-kemi/pesticider/anvendelse-af-pesticider/vaskepladser>

6.6.2 Bagatelgrænsen

På udbringningsvirksomheder, hvor sprøjten opfylder nedenstående kriterier, behøver der ikke at være præparatfyldeudstyr til rådighed på virksomheden såfremt:

- Påfyldningshullet til tanken er højst 130 cm over jorden eller et stabilt underlag, f.eks. stabilt trinbræt monteret på sprøjten, som kan nås ved et enkelt trin eller en solid rampe etableret i forbindelse med vaskepladsen og
- der er højst 30 cm fra kanten af sprøjten og ind til påfyldningshullet.

Påfyldning af plantebeskyttelsesmiddel kan ske gennem påfyldningshullet fra en fast rampe på vaskepladsen eller fra et solidt trinbræt på sprøjten, under forudsætning af, at påfyldningshullet ikke er mere end 130 cm over rampen/trinnet, og 30 cm eller mere fra sprøjtes kant. Rampen skal være konstrueret, så man står sikkert og i en god arbejdsstilling, og rampen skal være placeret på vaskepladsen af hensyn til eventuelt spild. Med et solidt trinbræt på sprøjten menes ikke en platform oppe på sprøjten, men et enkelt trin i forbindelse med påfyldningshullet. Løsninger, hvor man skal op ad flere trin anses ikke for sikre.

På udbringningsvirksomheder, hvor sprøjten opfylder nedenstående kriterier, behøver der ikke at være spuledyser og skyllevandstank/rentvandstank til rådighed på virksomheden såfremt:

- Tanken ikke kan rumme mere end 400 liter eller
- sprøjter, der alene anvendes i væksthuse (uanset tank volumen).

Vær opmærksom på, at der kan være søgt dispensation fra disse eller andre krav.

6.6.3 Tapsted (kontraventil, vandur samt buffertank)

Ved påfyldning af vand på sprøjter skal det sikres, at der ikke kan ske overløb ved påfyldning af sprøjten, og at der ikke er risiko for tilbageløb i ledningsnettet eller vandboringen.

Kontraventil

Tapstedet, der benyttes til påfyldning og vask af sprøjter, skal altid være forsynet med en indretning (f.eks. en kontraventil eller et luftgab på mindst 50 mm), der kan forhindre tilbageløb i ledningsnettet eller en vandboring.

Undtagelser for krav om kontraventil:

Kravene om kontraventil gælder ikke ved påfyldning af sprøjter:

Der udelukkende anvendes med injektionsudstyr, så tanken kun kan indeholde rent vand.

Fra en buffertank, der ikke er koblet til et ledningsnet eller en boring.

Hvis der er luftgab mellem tapstedet eller buffertanken og sprøjten.

For sprøjter med indbygget kontraventil eller lignende anordning, hvis der er kontraventil på alle sprøjter i virksomheden.

Vandur

Vandur eller lignende installation, der forhindrer overløb ved påfyldning af tanken, skal være monteret på tapstedet. Vanduret er en teknisk indretning, der stopper påfyldning af vand, når en forudbestemt mængde vand er påfyldt.

Et vandur kan have forskellige tekniske udformninger, der konkret sikrer mod overløb ved påfyldning. Eksempler er:

- mekanisk vandur med manuel indstilling af vandmængden,
- computerstyring af den påfyldte vandmængde med sprøjtes computer,
- sensor, der måler højden eller vægten af vandet i sprøjtes tank.

Styringen af den mængde vand, der fyldes i sprøjten, kan også ske ved, at vandforsyningsanlægget udstyres med måleudstyr eller eventuelt en ventil, der er styret af en "dødemandsknap", således at den kun giver vand, så længe den aktiveres.

Personlig overvågning er ikke at forstå som "lignende". Er der tale om en nyere sprøjte, vil der ofte være en form for styring af vandpåfyldningen indbygget som en funktionalitet i sprøjten, og i sådanne tilfælde vil der ikke være krav om vandur eller lignende indretning.

Påfyldes der vand fra en mobil vandtank i marken, skal der være monteret vandur eller lignende installation, hvis vandtankens volumen overstiger sprøjtetankens volumen.

Husk at tage billeder af tapstedet, hvis der konstateres overtrædelser af reglerne om udstyr til at forhindre tilbageløb og overløb.

Ved kontrollen skal jordbruger fremvise, hvordan der påfyldes vand, og hvilket udstyr der sikrer mod overløb og tilbageløb til ledningsnettet.

Virksomheden skal oplyses om at gældende tapsted ikke må anvendes, før forholdet er bragt i orden

6.6.4 Øvrige krav ved påfyldning af sprøjten

Ved påfyldning af vand på sprøjten er det ligeledes et krav, at de slanger og rør, der transporterer vand fra tapstedet eller en vandtank, ikke må kunne komme i kontakt med sprøjtevesken. Jordbruger må således ikke lægge en vandslange op i sprøjtetanken, mens der påfyldes vand.

6.6.5 Krav til indretning af vaskeplads

Ved påfyldning af plantebeskyttelsesmidler håndteres koncentrerede plantebeskyttelsesmidler, hvilket udgør en risiko for spild og punktkildeforurening.

Alle sprøjter, dvs. både marksprøjter, væksthussprøjter og sprøjter under bagatelgrænsen, skal vaskes og påfyldes på en befæstet vaskeplads eller på det areal, hvor plantebeskyttelsesmidlet udbringes.

Hvis jordbruger oplyser, at sprøjten påfyldes plantebeskyttelsesmidler eller vaskes på en vaskeplads, der ikke overholder reglerne om indretning i vaskepladsbekendtgørelsen, skal

det anføres under bemærkningerne til overtrædelsen i høringsbrevet, at jordbruger har oplyst dette, således at jordbruger gøres opmærksom på dette i forbindelse med en høring.

Foregår der i forbindelse med kontrolbesøget påfyldning af plantebeskyttelsesmiddel eller vask af sprøjten på vaskepladsen, skal dette også fotodokumenteres.

Sprøjter har ikke krav om påmonteret udvendigt vaskeudstyr, hvis de vaskes på en vaskeplads.

En vaskeplads til påfyldning og rengøring af sprøjter kan indrettes på mange måder. Det vigtigste er, at vaskepladsen sikrer opsamling af vaskevand og forhindrer, at der kan ske afledning til kloak, nedsivning i jorden eller afstrømning til ubefæstet areal. Afløb fra vaskepladsen skal opfattes som en del af vaskepladsen.

Ved kontrollen skal vaskepladsen besigtiges og jordbruger udspørges om, hvor vaskevandet opsamles, herunder hvor der er afløb. Det er et krav, at vaskepladsen er tæt (befæstet) og at det er en tæt overjordisk beholder (herunder en gyllebeholder som er delvist nedgravet), som vaskevandet opsamles i. Dermed er afløb til kloak eller dræn fra vaskepladsen ikke lovligt.

Konstateres der overtrædelser i forhold til en tæt belægning, er det vigtigt at opmåle længde, bredde og dybde på revner i belægning og samtidig kunne dokumentere det med foto.

Kontrollen af vaskepladsen, samt beholderen til opsamling af vaskevand, skal foretages ved besigtigelse, hvor der ses efter revner i betonen, forvitring eller tydelige tegn på ældning, som kan medføre risiko for nedsivning af plantebeskyttelsesmidler imellem revnerne.

Der er ingen krav til størrelsen på en opsamlingsbeholder til en vaskeplads.

Opsamlingsbeholderen skal være tæt og have tilstrækkelig kapacitet. Fra 1. januar 2023 er det også et krav, at beholderen er overjordisk, se desuden afsnit 6.6.6. Hvis der anvendes en mobil opsamlingstank skal denne være tæt, og den må ikke anvendes til andre formål. Den mobile beholder kan altså ikke anvendes som gyllebeholder.

Vær opmærksom på, at der kan forekomme særlige løsninger til vaskepladser, f.eks. i form af gummimåtter, indretninger med presenninger eller lign. Der er en enkelt løsning, som tilbage i 2010 er blevet anerkendt af Miljøstyrelsen. Uanset om jordbruger oplyser, at han er i besiddelse af en løsning, der er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens tidligere anerkendelse, skal tætheden af måtte/presenning eller lignende kontrolleres.

På virksomheder uden etableret vaskeplads, spørg da altid ind til hvor påfyldning og vask finder sted, så der efterfølgende kan kontrolleres afstandskrav. Vær opmærksom på, hvorvidt der er tegn på, at der er sket påfyldning af plantebeskyttelsesmidler/vask af

sprøjten på f.eks. et areal i direkte tilknytning til kemikalierummet og tapstedet, men hvor der ikke er anlagt en vaskeplads.

HUSK en vaskeplads med olieudskiller og evt. sandfang, men med afløb til dræn eller offentlig kloak ikke er godkendt til vask og påfyldning af plantebeskyttelsesmidler (ses ofte hos kommuner, maskinstationer, entreprenør, anlægsgartner mv.)

Det er muligt at bruge en vaskeplads på en anden ejendom.

Under det generelle bemærkningsfelt skal navn, telefonnummer, dato for kontakt og ca. afstand mellem de to ejendomme noteres. Det er ikke muligt at kræve en skriftlig aftale mellem parterne.

Eksempel

3 landmænd ejer lige store parter af en marksprøjte.

- Vaskepladsen er indrettet hos landmand 1
- Landmand 2 er udtaget til kontrol, og
- Marksprøjten står den pågældende dag hos landmand 3.

Skal og må sprøjten kontrolleres hos landmand 3 og skal landmand 1 også kontrolleres for kontrol af vaskeplads? Hvem skal have sagen i høring?

Svar:

I kontrolrapporten noteres, at vaskeplads er hos landmand 1 (navn, adresse, ca. afstand) og bekræftes evt. ved telefonisk kontakt til landmand 1.

Marksprøjten med tilhørende påfyldningsudstyr kontrolleres hos landmand 2 (med fysisk kontrol på bedriften hos landmand 3 – i dette tilfælde skal der udleveres et nyt retssikkerhedsbrev til landmand 3).

Høring og evt. sanktion gennemføres hos landmand 2.

Landmand 1 og 3 bør udtages til kontrol.

6.6.6 Opsamlingsbeholder

På landbrugsbedriften vil vaskepladsen ofte være en betonfæstet plads tæt på gyllebeholderen, således at vaskevandet kan opsamles i gyllebeholderen. Opsamles vaskevandet i beholder til husdyrgødning, er kommunen tilsynsmyndighed for selve gyllebeholderen. Beholderen skal være omfattet af beholderkontrolordningen. Men vaskepladsen kan også have opsamling i anden beholder. Opsamles der i anden beholder, er det Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, som kontrollerer beholderen.

Der er ingen krav til opsamlingsbeholderens størrelse, men den skal selvfølgelig have tilstrækkelig kapacitet til at kunne rumme det opsamlede vaskevand. De gældende regler er, at beholderen skal være tæt, og beholderen må kun anvendes til opsamling af vaskevand og rester af plantebeskyttelsesmiddel. Beholderen skal være forsynet med en tydelig angivelse af, at den indeholder rester af plantebeskyttelsesmidler. Den skal være opstillet enten på et areal med tæt bund og kant, som skal kunne opsamle beholderens indhold, og regnvand skal ikke kunne flyde dertil eller på en plads, der opfylder kravene i Landbrugets byggeblad om vaskeplads til landbrugsmaskiner. Arealet under en beholder med opkant skal jævnlige tømmes for regnvand.

Der skal foretages en visuel kontrol af, om en beholder er tæt. Det er en vurdering af, om der er revner, forvitring eller tydelige tegn på ældning. Hvis tanken ikke længere er i brug til opbevaring af gylle (dvs. der føres ikke løbende tilsyn under beholderkontrolordningen), vil der skulle søges dispensation i Miljøstyrelsen for at anvende beholderen til vaskevand. Dispensationen skal søges efter § 20 i vaskepladsbekendtgørelsen.

Der har indtil 31. december 2022 været muligt at opbevare vaskevand inkl. rester af plantebeskyttelsesmidler i nedgravende beholdere, som ikke er gyllebeholdere. Dette er efter d. 31. december 2022 **ikke længere tilladt**. Efter denne dato skal rester opbevares i enten en gyllebeholder eller en overjordisk beholder.

Hvis en gyllebeholder anvendes til opsamling og opbevaring af vand fra vaskepladsen, skal gyllebeholderen være tilmeldt beholderkontrolordningen. Det gælder uanset, om gyllebeholderen ikke længere anvendes til opbevaring af gylle. Det skal kunne dokumenteres, at beholderen er tilmeldt beholderkontrolordningen, og man skal kunne dokumentere dato for seneste gennemførte kontrol.

I forbindelse med gyllebeholdere etableres der normalt en fortank, hvortil væsken fra vaskepladsen ledes til, før den pumpes videre til gyllebeholderen. Det pesticidholdige vand må ikke opbevares i en underjordiske fortank, men alene ledes igennem denne til opbevaringsbeholderen. Det skal kunne dokumenteres, at der i fortanken er monteret en pumpe. Kontrolløren kan i forbindelse med en kontrol bede om at få vist, at pumpen er funktionel.

Nedgravede beholdere på under 100 m³ (fortanke osv.) kan ikke benyttes til opbevaring af pesticidholdigt vand fra fylde-/vaskepladser, selv om ejeren måtte foranledige, at der foretages kontrol af sådanne beholdere. Sådanne beholdere betragtes ikke som gyllebeholdere, og de er således ikke omfattet af beholderkontrolordningen. Man kan ikke selv tilmelde sig denne beholderkontrolordning.

6.6.7 Afstandskrav fra vaskeplads til vandmiljø

Forud for kontrolbesøget skal det, via IMK eller miljøportalens arealinfo, undersøges, hvordan bedriften er beliggende i forhold til naturområder, vandforsyning og overfladevand.

Efter kontrollen, når vaskepladsen eller stedet for påfyldning og evt. vask af sprøjten i marken er lokaliseret, kan der være behov for yderligere opslag på IMK/arealinfo og sikring af, at afstandskravene er overholdt.

De gældende krav er, at der fra vaskepladsen skal være mindst 50 meter til vandindvindingssted, til almen vandforsyning, til overfladevand (vandløb, søer og kystvand), til § 3-områder (der kan dog være givet dispensation fra MST i enkelte tilfælde til placering nærmere end 50 m), og 25 meter til ikke-almen vandforsyning til drikkevandsforsyning og rense- og samlebrønde til drænsystemer.

Krav om placering af vaskepladser med opsamling til gyllebeholder, eller anden beholder, gælder kun vaskepladser, der har en byggetilladelse efter den 31. marts 2009.

Vaskepladser, der er anlagt før den første vaskepladsbekendtgørelse trådte i kraft (31. marts 2009), behøver ikke at overholde afstandskravene.

Efter d. 1. januar 2019 er det ikke lovligt at etablere vaskepladser i boringsnære beskyttelsesområder. Hvis du konstaterer en vaskeplads i BNBO, kan du evt. kontrollere alderen på vaskepladsen ved at gennemgå luftfoto.

En uvasket sprøjte eller traktor, der er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal placeres på en af følgende måder:

- På en vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden tæt stationær beholder
- Under tag
- På det areal den sidst har kørt på eller man har sprøjtet

6.6.8 Afstandskrav for vask og påfyldning i marken til vandmiljø

Der er også mulighed for, at jordbruger kan fylde og vaske sin sprøjte i marken, således at påfyldning og vask sker på det areal, som skal behandles eller er blevet behandlet.

Hvis dette er tilfældet, skal kontrollen foretages med udgangspunkt i den seneste registrering i sprøjtejournalen. Jordbruger skal udpege, hvor i marken der er foretaget påfyldning og vask. Det er ikke altid muligt at fremskaffe disse oplysninger, hvis sprøjtningen er foretaget af en maskinstation.

Med dette udgangspunkt kontrolleres det, at afstandskravet på mindst 300 meter til almen og ikke almen vandforsyning er overholdt, samt at der er mindst 50 meter til henholdsvis overfladevand (vandløb, søer og kystvand) og § 3-områder. Desuden må arealet, hvor materiellet påfyldes og vaskes, ikke ligge i boringsnært beskyttelsesområde.

Der er ingen afstandskrav til markvandsboringer eller til f.eks. boringer til vanding af golfbaner.

Under selve besøget skal der spørges ind til, om jordbruger er opmærksom på disse afstandskrav og opmærksom på at påfyldning skal ske et nyt sted hver gang. Om nødvendigt må der efter kontrollen via miljøportalen måles afstand fra det benyttede sted i marken.

Vær opmærksom på, om det sted i marken, der udpeges, giver indtryk af, at der har foregået vaske- eller påfyldningsaktiviteter ved f.eks. nedkørte afgrøder og lign. Det er naturligvis afhængigt af kontroltidspunktet, om dette er en reel kontrolmulighed.

6.6.9 Konditionalitet på sprøjteudstyr, der skal forefindes på virksomheden, indretning af tapsted og indretning og brug af vaskeplads

Konditionalitetskrav LF 8.4 er knyttet til sprøjteudstyr, der skal forefindes på virksomheden:

LF 8.4 - Sprøjteudstyr der skal forefindes på virksomheden

LF 8.4.1	Følgende udstyr skal findes på en udbringningsvirksomhed:
	1) Præparatfyldedstyr.
	2) En tank til rent vand med en tilstrækkelig kapacitet til, at de rester, der ikke kan pumpes ud af sprøjten, kan fortyndes minimum 50 gange.
	3) Spuledyser til tanke, der kan indeholde plantebeskyttelsesmiddel.
	4) Udbringningsvirksomheden skal have udstyr til rådighed, der gør det muligt at foretage udvendig rengøring af sprøjter, traktorer eller andet materiel på det behandlede areal, hvis udvendig rengøring finder sted på det behandlede areal.
LF 8.4.2	Ved påfyldning af en sprøjte, skal bruges udstyr, der er beregnet til påfyldning af plantebeskyttelsesmiddel på den pågældende sprøjte, f.eks. præparatfyldedstyr.
LF 8.4.3	Ved indvendig vask af sprøjten skal bruges spuledyser.

Der skal derfor eventuelt laves en konditionalitetsovertrædelse, hvis der konstateres manglende sprøjteudstyr på virksomheden. Se mere i Faginstruks Konditionalitet Miljø 2025 under LF 8.4.

Konditionalitetskrav LF 8.5 er knyttet til indretning af tapsted:

LF 8.5 – Indretning af tapsted

LF 8.5.1	Et tapsted skal være forsynet med:
	1) en indretning, der forhindrer, at vand kan løbe tilbage i ledningsnettet eller en boring, og
	2) et vandur eller tilsvarende indretning, der sikrer mod overløb.

LF 8.5.2	Slanger eller rør, der skal lede vand til en sprøjte fra et tapsted eller fra en tank, der er sluttet til et ledningsnet eller en boring, må ikke kunne komme i kontakt med sprøjtevæsken.
----------	--

Der skal derfor eventuelt laves en konditionalitetsovertrædelse, hvis der konstateres manglende indretning af tapsted. Se mere i Faginstruks Konditionalitet Miljø 2025 under LF 8.5.

Konditionalitetskrav LF 8.6 er knyttet til indretning og brug af vaskeplads:

LF 8.6 – Indretning og brug af vaskeplads

LF 8.6.1	Påfyldning af en sprøjte skal ske på en vaskeplads.
LF 8.6.2	Sprøjter, traktorer og andet materiel, der har været anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal rengøres på en vaskeplads.
LF 8.6.3	Vaskepladser og biobede skal være udstyret med tæt belægning med afløb til gyllebeholder eller en anden tæt, stationær beholder, og indrettet, så der ikke kan ske afledning til kloak, nedsivning i jorden eller afstrømning til ubefæstet areal.
LF 8.6.4	Vaskepladser og biobede skal altid etableres mindst 1) 50 meter fra en boring, der indvinder grundvand til en almen vandforsyning, 2) 25 meter fra et indvindingssted til en ikke-almen vandforsyning, eller rense- og samlebrønde til drænsystemer og 3) 50 meter fra overfladevand (vandløb, søer og kystvand) og § 3-områder.

Der skal derfor eventuelt laves en konditionalitetsovertrædelse, hvis der konstateres manglende indretning og brug af vaskeplads. Se mere i Faginstruks Konditionalitet Miljø 2025 under LF 8.6.

6.6.10 Særlige regler for væksthuse

I et væksthuse skal påfyldning af plantebeskyttelsesmidler og udvendig vask af sprøjten foregå på tæt belægning, hvor der ikke kan ske afløb til kloak, nedsivning i jorden eller afstrømning til et ubefæstet areal.

Vaskevand skal føres til opsamlingsbeholder eller et opsamlingskar, som mindst har en kapacitet på en helt fyldt beholder til plantebeskyttelsesmiddel eller en helt fyldt sprøjte. Beholderen skal kunne opsamle indholdet af den største af disse beholdere.

Der er ikke krav om, at der i væksthuse skal etableres stationære vaskepladser (med afløb til gyllebeholder eller anden tæt, stationær beholder), men der skal være enten stationære eller mobile faciliteter (en sikret plads), der sikrer, at der ved evt. spild i forbindelse med vask og påfyldning ikke sker overløb til areal uden tæt belægning. Vaskevand skal således opsamles, uden at der sker spild.

Vask-/påfyldning i væksthuse skal overholde følgende afstandskrav:

50 m til boring, der indvinder grundvand til en almen vandforsyning.

25 m til boring, der indvinder vand til en ikke-almen vandforsyning.

25 m til rense- og samlebrønde til drænsystemer.

50 m til overfladevand og § 3 arealer.

Spørg ind til hvor sprøjten(-erne) vaskes, og hvordan vaskevandet opsamles, således at der er tydeligt, at det ikke sker afløb til kloak eller recipient, nedsivning i jorden eller afstrømning til ubefæstet areal. Hvis du er i tvivl, eller hvis du konstaterer overtrædelser vedrørende afløbsforholdene, skal du kontakte den relevante kommune, som er myndighed på området. Hvis der konstateres, eller der er begrundet mistanke om, udledning/udslip, skal kommunen informeres herom, da de er myndighed på området.

6.6.10.1 Brug af mikrobiologiske plantebeskyttelsesmidler i væksthuse

Miljøstyrelsen har i august 2019 givet dispensation fra vaskepladsbekendtgørelsens krav om påfyldning på vaskeplads (tæt belægning, hvor der ikke kan ske afledning) i væksthuse uden for BNBO for mikrobiologiske plantebeskyttelsesmidler. Dispensationen er forlænget til 1. juli 2026. Endvidere har Miljøstyrelsen givet dispensation fra kravet i §4, stk. 1, nr.1 om præparatfyldedstyr på gødningskar, der anvendes til udbringning af mikrobiologiske midler. Mikrobiologiske plantebeskyttelsesmidler er baseret på mikroorganismer, og skal være godkendt af Miljøstyrelsen og har således også et godkendt registreringsnummer. Dispensationerne ses af Miljøstyrelsens hjemmeside:

[Vaskepladser - Miljøstyrelsen](#)

Mikrobiologiske sprøjtemidler må anvendes både i økologisk og konventionelt jordbrug. De fleste midler anvendes til at bekæmpe svampesygdomme og skadedyr i grøntsager, prydplanter, og frugt.

Du kan finde en liste over godkendte mikrobiologiske sprøjtemidler her (som ikke nødvendigvis vil være opdateret): [Mikrobiologiske Pesticidmidler - Miljøstyrelsen \(mst.dk\)](#) Midlerne kan ligeledes findes i Bekæmpelsesmiddeldatabasen, hvor der i den avancerede søgning kan søges på aktivstoffypen "mikrobiologisk".

6.6.10.2 Krav til konstruktion af vaskepladser i væksthuse

Vaskepladser i væksthuse beliggende inden for BNBO

Vaskepladsen skal være forsynet med et afløb, som skal sikre opsamling og transport af vaskevand og spild. Husk at notere i kontrolrapporten, hvis væksthuset er beliggende i BNBO.

Vaskeplader i væksthuse beliggende uden for BNBO

I et væksthuse beliggende uden for et BNBO, er det lovligt, at opblende, påfylde og vaske sprøjten til plantebeskyttelsesmidler, hvis bl.a. følgende krav er opfyldt: Spild mv. skal kunne opsamles (her er der altså ikke krav om en vaskeplads med et decideret afløb til brug for opsamling). Husk at notere i kontrolrapporten, hvis væksthuset er beliggende uden for BNBO.

6.6.10.3 Konditionalitet på påfyldning og rengøring af sprøjter i væksthuse

Konditionalitetskrav LF 8.7 er knyttet til påfyldning og rengøring af sprøjter i væksthuse:

LF 8.7 – Påfyldning og rengøring af sprøjter i væksthuse

LF 8.7.1	I et væksthuse skal påfyldning af plantebeskyttelsesmidler og udvendig vask af sprøjten foregå på tæt belægning, hvor der ikke kan ske afledning til kloak eller recipient, nedsivning i jorden eller afstrømning til et ubefæstet areal.
LF 8.7.2	Påfyldning af plantebeskyttelsesmidler og udvendig vask af sprøjte i et væksthuse skal ske mindst: <ul style="list-style-type: none"> a) 25 meter fra et indvindingssted til en ikke-almen vandforsyning, eller rense- og samlebrønde til drænsystemer og b) 50 meter fra overfladevand (vandløb, søer og kystvand) og § 3-områder.
LF 8.7.3	Væksthuset skal være indrettet, så der ved påfyldning af plantebeskyttelsesmidler og udvendig vask af sprøjten ikke kan ske overløb til et areal uden tæt belægning. Vaskevand mv. skal føres fra stedet til opsamlingsbeholder eller -kar med tilstrækkelig kapacitet til at opsamle indholdet af en helt fyldt beholder til plantebeskyttelsesmiddel eller en helt fyldt sprøjte. Beholderen skal kunne opsamle indholdet af den største af de nævnte beholdere.

Der skal derfor eventuelt laves en konditionalitetsovertrædelse, hvis der konstateres en overtrædelse af reglerne om påfyldning og rengøring af sprøjter i væksthuse. Se mere i Faginstruks Konditionalitet Miljø 2025 under LF 8.7.

6.7 Syn af sprøjter

Sprøjteudstyr i professionel brug til udbringning af plantebeskyttelsesmidler (dvs. alle midler godkendt af MST og forsynet med et registreringsnummer – også midler godkendt til økologisk brug), skulle være synet første gang d. 26. november 2016 – eller senest inden næste gang de benyttes efter den dato. Benyttes sprøjten ikke til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, men f.eks. kun til udbringning af gødning, er der ikke krav om syn. Professionel brug defineres som: 'Brug af sprøjteudstyr af enhver person, der anvender plantebeskyttelsesmidler i forbindelse med sine erhvervsmæssige aktiviteter, herunder sprøjteførere, teknikere, arbejdsgivere og selvstændige i landbrugssektoren og andre sektorer'.

Det betyder f.eks., at en sprøjte er undtaget fra syn, hvis en jordbruger kun anvender den på private arealer, der ikke er del af en virksomhed. Dette gælder også, selvom det evt. er plantebeskyttelsesmidler godkendt til professionel anvendelse, der udbringes i situationer, hvor der ikke er tale om erhvervsmæssig anvendelse. Derimod gælder det, at hvis en anlægsgartner i erhvervsmæssig sammenhæng bruger en sprøjte i f.eks. private haver, skal en sådan sprøjte være synet.

En ny sprøjte skal synes første gang senest 5 år efter fakturadato. De første år efter synsreglerne trådte i kraft, var første syn gældende i 5 år. Men fra 1. januar 2020 gælder et syn kun i 3 år, **uanset** om det er første syn.

Der blev med bekendtgørelsen om syn af sprøjter, som trådte i kraft d. 1.7. 2022, indført et særligt synsinterval på 6 år for følgende typer af udstyr:

- Udstyr til plantebeskyttelsesmidler monteret på skovningsmaskiner.
- Granulatspredere.
- Gødningskar.
- Vægesprøjter (også kaldet "Weed wipers").
- Tågegeneratorer.

Fristen for første syn af disse typer er d. **1. juli 2025**.

Der gælder dog undtagelser for syn af hånd- og rygsprøjter.

Hånd og rygsprøjter er i bekendtgørelse om syn af sprøjter, som trådte i kraft d. 1.7.2022, defineret således:

Hånd- og rygsprøjte: Sprøjte med en tankvolumen på højst 25 liter, der er konstrueret til under brugen at blive båret i hånden, på ryggen, på skulderen, eller hvor dette udstyr er monteret på hjul, og som er konstrueret til højst at kunne skabe et tryk i tanken på 8 bar.

Dvs. at sprøjter monteret på ATV eller lignende kun er undtaget, HVIS de er konstrueret som hånd- eller rygsprøjter. Det er altså ikke nok i sig selv, at tanken er under 25 liter, for at en ATV-sprøjte er undtaget.

Tidligere var også nedenstående udstyr undtaget for krav om syn, men med ændring af bekendtgørelsen, der trådte i kraft den 1.7. 2022, blev der indført krav om første syn for disse og de andre nævnte typer udstyr med frist **1.7. 2025** og derefter hvert 6. år:

- Sprøjteudstyr på skovningsmaskiner (der er her tale om store maskiner, der bliver anvendt i skovbruget med det hovedformål at fælde træer, og hvorpå der er monteret et udstyr, der gør det muligt at påføre plantebeskyttelsesmidler på træstubben i forbindelse med fældningen).
- Granulatspredere (Maskiner der udspreder plantebeskyttelsesmidler i form af granulat. Typisk er der tale om en gødningspredere, der også kan anvendes til udbringning af plantebeskyttelsesmidler. I Danmark er der kun godkendt sneglemidler til udbringning som granulat).
- Gødningskar i væksthuse (typisk er der tale om udstyr, som er konstrueret til, og hvis hovedformål er, udbringning af flydende gødning i væksthuse, men som også kan anvendes til plantebeskyttelsesmidler).
- Vægesprøjter (weed wipers) er udstyr hvor plantebeskyttelsesmidlet ikke sprøjtes på afgrøden, men duppes/smøres på planten via en form for svamp. Der er ikke tale om håndholdt udstyr, men weed wipers der er monteret på traktor.

Syn af kartoffelbejdseudstyr og udstyr med roterende forstøvere (CDA-udstyr)

Pr. 1. januar 2019 skulle alt kartoffelbejdseudstyr til flydende bejdsemidler, som er monteret på kartoffellæggere, være synet.

Bejdseudstyr til kartofler med roterende forstøvere som er monteret på kartoffellæggere og andet sprøjteudstyr med roterende forstøvere, samt alt bejdseudstyr til kartofler monteret på sortereanlæg, indlagringsanlæg og lignende anlæg skulle være synet første gang senest **d. 1. januar 2024** og derefter hvert 3. år.

Der er ingen godkendte bejdsemidler, som må anvendes under optagning eller frilægning af kartofler, derfor er syn af bejdseudstyr på kartoffeloptagere ikke relevant. Hvis man under kontrollen får kendskab til, at der bejdes kartofler under optagningen i marken, er dette en ulovlig anvendelse af bejdsemidlet.

Det er en god ide at spørge ind til hvilket udstyr der er anvendt, hvis sprøjtejournalen viser anvendelse af bejdsemidler til kartofler, eller hvis der er bejdsemidler på lager.

Syn af tågegeneratorer:

Hidtil har det ikke været præciseret, at tågegeneratorer skal synes, men med den nye bekendtgørelse der trådte i kraft d. 1.7. 2022 anføres der frist for første syn af tågegeneratorer **d. 1.7. 2025** og derefter krav om syn hvert 6. år

Der er endnu ikke indført krav om syn af lukkede bejdseanlæg til bejdsning af korn og frø hos bejdsevirksomheder.

Synsmærker:

Fristen for næste syn fremgår normalt af klistermærket, der er påsat sprøjten i forbindelse med synet, idet synsvirksomheden bør have klippet hul ud for årstal og måned. Næste synsdato fremgår også af den synsrapport, som sprøjteejeren skal være i besiddelse af.

Hvis klistermærket er faldet af, er det ikke en overtrædelse af reglerne. Det er tilstrækkeligt, at sprøjteejeren fremviser synsrapporten, der indeholder serienummer på sprøjten, som skal kontrolleres. Synsrapporten skal altid fremvises og sammenholdes med sprøjtes serienummer. Ved henvendelse til Miljøstyrelsen kan enhver synsrapport findes frem i IT-systemet SYS, hvis sprøjteejer eller kontrollør kan oplyse nummeret på synsmærket. Hvis mærket mangler kan synet nogle gange søges frem på basis af serienummer og/eller sprøjteejerens navn.

Der findes tre forskellige former for klistermærker:

- Billede 1: Syn af sprøjte: unikt nummererede synsmærker, der påsættes en synet og godkendt sprøjte. Det er dette mærkatnummer der knyttes til synsrapporten.

Billede 2: Sprøjtedel knyttet til syn nr.: Klistermærker der sættes f.eks. på bomme i væksthuse, hvor der f.eks. er 10 bomme knyttet til en basis-sprøjte (med tank til plantebeskyttelsesmidler, pumpe mv.). I disse situationer sidder der et fortrykt unikt nummereret mærke på basis-sprøjten og på de 10 bomme sidder der et mærke, hvor man kan skrive samme synsnummer på med håndskrift. Mærket bruges også indimellem som erstatning, hvis et nummereret mærkat er faldet af eller lign. Så skriver synsmedarbejderen det oprindelige nummer i det tomme felt.
- Billede 3: Frist for første syn: Mærker der sættes på helt nye sprøjter, som skal synes første gang senest 5 år efter fakturadato. Her sættes et mærke på for at minde sprøjteejeren om, hvornår han senest bør få sin sprøjte synet første gang

Billede 1

Billede 2

Billede 3

Kontrol:

Spørg virksomheden, om de har én eller flere sprøjter, der anvendes til pesticider?

Hvis svaret er NEJ:

Spørg om, hvordan virksomheden så får sprøjtet deres arealer? Tjek virksomhedens sprøjtejournal og tjek, om der er foretaget sprøjtninger. Hvis det viser sig, at jordbruger har benyttet egen og usynet sprøjte, er der tale om overtrædelse af reglerne.

Hvis jordbruger hævder, at sprøjtning har fundet sted med anden sprøjte, f.eks. fra en maskinstation eller nabo, som virksomheden har maskinfællesskab med, skal virksomheden fremvise eller sende skriftlig dokumentation på, at sprøjtning er udført med anden sprøjte (der skal være synet). Det kan være kvittering fra maskinstation eller skriftlig aftale om maskinfællesskab. Dette skal sendes indenfor 3 hverdage efter tilsynsbesøget. Hvis kontrolløren har mistanke om, at jordbrugeren benytter egen usynet sprøjte til behandling med plantebeskyttelsesmidler, på trods af at jordbruger hævder, at det f.eks. er naboen der varetager sprøjtearbejdet, og at jordbruger under kontrolbesøget meddeler, at der vil blive fremsendt dokumentation for dette efterfølgende, kan kontrolløren meddele jordbruger, at det kan medføre, at nabo-virksomheden udtages til fuld kontrol med plantebeskyttelsesmidler.

Hvis svaret er JA:

Man skal altid anmode om at se alle de sprøjter, der anvendes i virksomheden. F.eks. vil mange frugt- og grønsagsavlere have flere sprøjter, lige som kartoffelavlere ofte vil have både en marksprøjte og evt. en kartoffellægger med påmonteret sprøjteudstyr. Hvis kartoffellæggere med påmonteret sprøjteudstyr alene bliver brugt til flydende fosforgødning er de ikke omfattet af krav om syn. Kartoffelavlere kan endvidere have bejdseudstyr på sortereanlæg. Mange marksprøjteejere vil også have en granulatspreder, der benyttes til udbringning af sneglemidler og som skal være synet første gang senest d. 1.7.2025.

Det undersøges, om alle sprøjterne bærer syns-mærkat og om den markerede synfrist er overskredet og i givet fald må sprøjten ikke have været anvendt efter fristen til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Det kontrolleres dels om det unikke nr. på synsmærkat og synsrapporten stemmer overens (se et eksempel på en synsrapport i bilag), ligesom det kontrolleres at serienummer anført på synsrapporten er identisk med serienummer på sprøjten.

Det kan være vanskeligt at finde serienummeret og der kan være eksempler på, at synsvirkomheden har banket et nummer i stedet på sprøjten, ifald sprøjten ikke har været forsynet med serienummer, da synet blev gennemført. Da kontrolleres det nummer, der er banket i stedet.

Det undersøges på baggrund af synsrapporten, om de anvendte sprøjter er synet rettidigt i forhold til de sprøjteopgaver, der er anført i sprøjtejournalen.

Kan jordbrugsvirkomheden ikke fremvise en synsrapport (blevet væk eller lign.) skal jordbruger anmodes om at fremskaffe den enten med det samme (via mail dialog med synsvirkomheden) eller den skal sendes til kontrolløren senest 3 dage efter tilsynsbesøget. Kan jordbruger ikke fremskaffe synsrapporten for den synede sprøjte (hvis synsvirkomheden ikke længere eksisterer), eller hvis jordbruger har købt en brugt synet sprøjte uden at få synsrapporten med ved købet og dermed ikke kender synsvirkomheden, kan Miljøstyrelsen kontaktes, idet styrelsen har adgang til alle synsrapporter via IT-systemet SYS. Kontakt i dette tilfælde Særlig Kontrol eller Miljøstyrelsen via mail: pesticider@mst.dk. Der skal således altid vedlægges en synsrapport for en sprøjte, der hævdes at være synet. Et foto af et synsmærkat påsat sprøjten er ikke tilstrækkelig. Hvis jordbruger eftersender dokumentation på syn gennemført umiddelbart efter kontrol, skal der således også fremsendes synsrapport.

Hvis sprøjten ikke er synet rettidigt, er det en overtrædelse. Husk at vedlægge en kopi af sprøjtejournalen (evt. flere planperioder) for hele den periode, hvor sprøjten har været anvendt uden at have været godkendt ved syn ved oversendelse af sagen til Miljøstyrelsens Kemikalieinspektion. Størrelsen af det behandlede areal er med til at bestemme en eventuel sanktions størrelse.

Miljøstyrelsen har i enkelte tilfælde oplevet, at der kan være grund til at rejse tvivl om synsvirkomhedernes arbejde. Der er set enkelte eksempler på, at sprøjter har fået påført synsmærkat uden at have gennemgået et syn, eller har gennemgået et meget mangelfuldt syn/reparationer. I forsøget på at identificere sådanne synsvirkomheder og følge op på disse, skal Miljøstyrelsen anmode kontrollørerne om at foretage *en meget grov vurdering* af, om en sprøjte er i en så ringe forfatning, at der kan sås tvivl om, hvorvidt sprøjten rent

faktisk er synet. Dette vil formentlig kun være relevant for sprøjter, der angiveligt er synet inden for de seneste få måneder før tilsynsbesøget er gennemført, men hvor sprøjten tydeligvis fremstår som ikke synet.

Hvis kontrolløren vurderer, at der kan være tvivl om, hvorvidt en sprøjte med synsmærkat og tilhørende synsrapport, rent faktisk er synet orienteres Miljøstyrelsen (ansvarlig enhed: Pesticider) umiddelbart efter tilsynsbesøget om en sådan mistanke, og der fremsendes fotodokumentation. Det er vigtigt at få anført det unikke nummer på klistermærket/synsrapporten.

Syn foretaget i andre EU-lande

I Danmark anerkendes syn udført i andre EU-lande, idet disse syn må forventes at svare til de syn, der gennemføres i Danmark, da de er underlagt samme overordnede EU-regler. Anerkendelse af et sådant syn forudsætter dokumentation af certifikat eller lignende. Brugt sprøjteudstyr, der er synet i et andet EU-land skal synes senest 3 år efter seneste synsdato. Det er således muligt at købe en brugt sprøjte i et andet EU-land, som er synet i det pågældende land, lige så vel som det er muligt at transportere sin sprøjte til f.eks. Tyskland og lade den syne der efter de tyske synsregler.

Vedligehold af sprøjter

Der gælder et krav om, at enhver ejer af en sprøjte altid skal sikre, at den er tilstrækkelig godt vedligeholdt. Dette kan vanskeligt kontrolleres. Derfor skal der ikke gennemføres en egentlig kontrol af dette krav, men Miljøstyrelsen ønsker, at der tages en dialog med virksomheden om, hvorvidt og hvordan sprøjterne løbende bliver vedligeholdt. Vedligeholdelsen skal sikre, at sprøjten ikke har utæt tank, slidte slanger, eller lign. og at den kan håndteres sikkert, sikre præcis dosering og udbringning.

En sprøjte kan være slidt og rusten, men stadig opfylde ovenstående, ved tvivlstilfælde kan kontrolløren tage billeder af sprøjtedelene (herunder fx slanger og bom) og sende til rette sagsbehandler i Pesticider i Miljøstyrelsen, som så vil vurdere, om der skal foretages yderligere.

6.7.1 Konditionalitet på syn og vedligehold af sprøjteudstyr

Konditionalitetskrav LF 8.2 er knyttet til syn og vedligehold af sprøjteudstyr:

LF 8.2 – Syn og vedligehold af sprøjteudstyr

LF 8.2.1	<p>Professionel udbringning af plantebeskyttelsesmidler må kun ske ved hjælp af sprøjteudstyr, der er godkendt ved syn.</p> <p>Sprøjteudstyr skal gennemgås og godkendes ved syn inden 5 år efter anskaffelsen (faktureringsdatoen) og derefter mindst hvert 3. år.</p>
----------	---

LF 8.2.2	Der skal foretages regelmæssig kalibrering og teknisk kontrol af sprøjteudstyret.
----------	---

Der skal derfor eventuelt laves en konditionalitetsovertrædelse, hvis der konstateres en overtrædelse af reglerne om syn og vedligehold. Se mere i Faginstruks Konditionalitet Miljø 2025 under LF 8.2.

6.8 UddannelseskraV

6.8.1 Autorisation til køb af professionelle plantebeskyttelsesmidler – MAB

MAB er en forkortelse af Miljøstyrelsens Autorisationssystem til brug af Bekæmpelsesmidler.

Reglerne medfører, at virksomheden kun må købe og anvende plantebeskyttelsesmidler, når der er en person beskæftiget i virksomheden, der er i besiddelse af en relevant autorisation i MAB. Forhandlerleddet må ikke sælge plantebeskyttelsesmidler til en virksomhed, der ikke har mindst en medarbejder tilknyttet med gyldig autorisation. Men der skal fortsat gennemføres kontrol med autorisationer i forbindelse med LBSTs kontrolbesøg.

Inden kontrolbesøg kan det undersøges, om der er én eller flere autorisationer (S1 eller S2) knyttet til virksomhedens CVR-nummer. Det sker ved at benytte dette link (<https://mab.mst.dk/internal>) og indtaste CVR-nummeret i feltet. Hvis der fremkommer et navn på en person, er der mindst en person med gyldig autorisation, der har knyttet sin autorisation til virksomhedens CVR-nummer. Denne tilknytning til CVR-nummeret er ikke et lovkrav, men en praktisk foranstaltning for virksomheden når forhandlerne skal kontrollere kunden i forbindelse med salg af plantebeskyttelsesmidler. Hvis Ja, noteres ejers eller medarbejderes autorisationsnummer (evt. flere numre) og under kontrolbesøget spørges ind til, om vedkommende fortsat er ansat. Under kontrollen spørges ligeledes ind til, hvor mange/hvem i virksomheden, der udfører behandlinger med plantebeskyttelsesmidler. Alle medarbejdere, der anvender plantebeskyttelsesmidler, skal være autoriseret med undtagelse af elever. Hvis virksomheden ikke har en autorisation tilknyttet, eller der ikke er personer ansat på virksomheden der er autoriseret, (med ansættelse menes også et ansættelseslignende forhold, f.eks. en søn eller andre, som ikke nødvendigvis har en ansættelseskontrakt), er der tale om en overtrædelse af autorisationsbekendtgørelsen. Virksomheden skal følge op på dette, og sikre sig, at sprøjteføreren ikke alene har den krævede uddannelse, men også er autoriseret i MAB. Man skal som udgangspunkt ikke anmode om dokumentation for ansættelsesforhold for personer, hvis autorisation er tilknyttet virksomheden. Men hvis der i dialogen med virksomheden opstår en situation, hvor der er begrundet mistanke om rigtigheden af dette forhold, kan kontrolløren bede om en sådan dokumentation. Vær opmærksom på, at det er tilstrækkeligt, at man har et ansættelseslignende forhold jf. ovenfor. En person (ét autorisationsnummer) kan godt være tilknyttet flere CVR-numre.

Når en jordbruger bliver oprettet i MAB, sker dette på CPR-nr. Det er en god idé, at jordbruger efterfølgende får sin autorisation tilknyttet et CVR-nummer, men det er ikke et lovkrav.

Man må gerne besidde godkendte plantebeskyttelsesmidler uden at være autoriseret i MAB. Dog er der særlige regler for besiddelse af giftige midler (f.eks. Reglone og midler

baseret på pirimicarb) og meget giftige midler (gasningsmidler baseret på aluminiumphosphid), da disse kun må besiddes af den, der har tilladelse til at anvende et sådant middel, dvs. er i besiddelse af en gyldig MAB-autorisation, det vil sige en S1 eller en G1 autorisation.

Sprøjteføreren skal også være autoriseret, selv om der kun anvendes mikrobiologiske midler på virksomheden. Der gælder dog undtagelse for krav om autorisation for en række plantebeskyttelsesmidler, herunder mikrobiologiske midler. Se nærmere i afsnit 6.8.2.1.

6.8.2 Kontrol af MAB-autorisationer

Enhver, der anvender plantebeskyttelsesmidler erhvervsmæssigt, skal være i besiddelse af en relevant autorisation erhvervet via MAB. Autorisationen kan være erhvervet på baggrund af gennemført uddannelse i form af et sprøjtebevis, hånd- og rygsprøjtecertifikat, et sprøjtecertifikat og efterfulgt af relevant opfølgingskursus inden for de seneste 4 år.

En autorisation giver også ret til at købe alle typer af plantebeskyttelsesmidler. Endvidere er der udstedt autorisationer til personer, der er beskæftiget med bejdsning (S3) og som ikke har en af de øvrige autorisationer og der udbydes bejdsekurser via e-læring, hvormed man kan erhverve en S3-autorisation. Se oversigt over alle typer af autorisationer i bilag til instruksen.

Det er ikke længere tilstrækkeligt at fremvise uddannelsesbevis i form af f.eks. sprøjtecertifikat i forbindelse med kontrollen. Der skal oplyses autorisationsnummer for alle de relevante sprøjteførere på virksomheden og autorisationsnummers gyldighed skal kontrolleres i MAB.

Husk at notere korrekt i VAKS, om landbruger eller medarbejdere mangler MAB autorisation, se forskellen nedenfor.

6.8.2.1 Undtagelser fra krav om autorisation

Undtagelser for at skulle erhverve en autorisation i MAB er:

- Elever der endnu ikke har erhvervet den relevante uddannelse (det antages at de er under kyndig vejledning af personer med gældende sprøjtecertifikat og autorisation)
- Udenlandske sprøjteførere, som kun lejlighedsvist er beskæftiget i Danmark, og som derfor ikke har CPR nummer og MitID og for hvem Miljøstyrelsen har godkendt/anerkendt deres kvalifikationer/uddannelse erhvervet i andet EU/EØS land. Disse personer skal erhverve en autorisation udstedt som et pdf-dokument eller i papirform fra Miljøstyrelsen. De vil ikke være registreret i MAB. Denne kan opnås for en periode af 1 år.
- Udenlandske sprøjteførere, som gennemfører en sprøjtecertifikat-/hånd- og rygsprøjtecertifikatuddannelse i Danmark, men som ikke har CPR-nr. og MitID, kan erhverve en autorisation, som Miljøstyrelsen udsteder som en pdf fil eller i papirform. De vil ikke være registreret i MAB. Denne vil have 4 års gyldighed.

- Personer, der alene anvender helt specifikke plantebeskyttelsesmidler godkendt til professionel anvendelse, som ikke kræver autorisation (bl.a. Rotstop, insektferomoner, ferrifosfat til sneglebekæmpelse og flere mikrobiologiske midler)). Det fremgår af etiketten af disse midler, at det ikke kræver autorisation. Se listen over disse midler på Miljøstyrelsens hjemmeside her (næstsidste spørgsmål der lyder: "Undtagelse for krav om uddannelse og autorisation"): [Oftest stillede spørgsmål - MAB - Miljøstyrelsen \(mst.dk\)](https://mst.dk)

Miljøstyrelsen kan endvidere i helt særlige tilfælde have udstedt en dispensation fra krav om autorisation. Det vil være meget sjældent.

6.8.3 Konditionalitet på autorisationer

Konditionalitetskrav LF 8.1 er knyttet til køb af plantebeskyttelsesmidler uden autorisation:

LF 8.1.1	Plantebeskyttelsesmidler godkendt til professionel anvendelse, må kun købes af autoriserede personer. Plantebeskyttelsesmidler må kun købes af en virksomhed, hvis der er en person beskæftiget i virksomheden, der er autoriseret.
LF 8.1.2	Sprøjteføreren der udfører flysprøjtning skal være autoriseret.

Der skal derfor eventuelt laves en konditionalitetsovertrædelse, hvis der konstateres at der er købt plantebeskyttelsesmidler af personer eller virksomheder, der ikke er autoriserede eller ikke har en autoriseret person tilknyttet. Se mere i Faginstruks Konditionalitet Miljø 2025 under LF 8.1.

6.9 IPM

6.9.1 IPM-principperne

IPM-principperne er formuleret i EU's rammedirektiv for bæredygtig anvendelse af plantebeskyttelsesmidler og skal sikre at erhvervsmæssige brugere af plantebeskyttelsesmidler gør så meget som muligt for at forebygge angreb af ukrudt og skadevoldere og dermed reducere behovet for brug af plantebeskyttelsesmidler.

De 8 generelle principper for integreret bekæmpelse af skadegørere er følgende:

1. Man forebygger og bekæmper skadevoldere vha. flere metoder, navnlig ved:
 - at have et varieret og sundt sædskifte,
 - at bruge hensigtsmæssige dyrkningsmetoder,
 - at bruge resistente eller tolerante sorter, når det er muligt, og bruge udsædsmateriale af høj kvalitet,
 - at gødske, kalke, vande og afvande i passende omfang,
 - at forebygge spredning af ukrudt, sygdomme og skadedyr,
 - at beskytte og øge mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal.
2. Man overvåger skadevolderne i afgrøderne med passende metoder og værktøjer, bruger varslings-, prognose- og diagnosticeringsmetoder, når det kan lade sig gøre og søger råd hos professionelt kvalificerede rådgivere.
3. Man inddrager varslinger, prognoser og grænseværdier, når man tager beslutninger om plante-beskyttelse.
4. Man vælger biologiske, fysiske og andre ikke-kemiske metoder mod skadevolderne, hvis de er tilstrækkeligt effektive til at bekæmpe skadevoldere.
5. Man vælger de sprøjtemidler, som passer bedst til opgaven og er mindst belastende for menneskers sundhed, andre organismer i naturen og miljøet.
6. Man vælger den korrekte dosering, så vidt muligt nedsatte doseringer. Man behandler så få gange som muligt, pletsprøjter mv. Samtidig forebygger man, at skadevolderne udvikler resistens mod midlerne.
7. Er der risiko for resistensdannelse, tager man tilgængelige antiresistens strategier i brug for at bevare produkternes effektivitet. Eksempelvis ved at bruge forskellige sprøjtemidler med forskellig virkemåde.
8. Man følger op på, hvordan indsatsen har virket. Udgangspunktet er en løbende overvågning af skadevolderne i marken og registreringerne i sprøjtejournalen.

I Danmark har rådgivningsbranchen arbejdet med IPM-principperne i en del år, og principperne ligger således også til grund for en række rådgivningsprojekter hos bl.a. SEGES.

6.9.2 Kontrol af IPM

Visse professionelle brugere af plantebeskyttelsesmidler skal dokumentere, at de har IPM-principperne med i deres overvejelser, når de anvender plantebeskyttelsesmidler.

IPM-skemaet skal udfyldes af ejere af landbrugsbedrifter, der har et samlet dyrket areal på 10 ha eller derover, og hvor der er jord i omdrift på hele eller dele af arealet. Af Miljøstyrelsens vejledning til IPM-skemaet fremgår det, hvilke typer afgrøder der i denne sammenhæng betragtes som omdriftsarealer.

Følgende bedrifter er fritaget for udfyldelse af IPM-skemaet:

- Bedriften har under 10 ha dyrket areal (arealet inkluderer både omdriftsarealer, flerårige afgrøder og skovarealer).
- Bedriften er nyoprettet, det vil sige, at bedriftens CVR-nr. er oprettet inden for den planperiode, som IPM-skemaet omhandler, eller den forrige planperiode.
- Bedriften er økologisk autoriseret i den planperiode, som IPM-skemaet omhandler og har ikke samdrift. Det vil sige, at hvis virksomheden i tillæg til økologiske arealer har arealer med konventionel avl, og bruger plantebeskyttelsesmidler på disse, er de omfattet af kravet om udfyldelse af IPM-skema.
- Bedriften i de seneste to planperioder ikke har anvendt sprøjtemidler og har anført dette i SJI.
- Bedriften i de seneste to planperioder ikke har anvendt sprøjtemidler på omdriftsarealer jf. oplysninger i SJI.
- Bedriften råder ikke over arealer i omdrift.
- Bedriften råder ikke over arealer, der har været i omdrift i alle de seneste 10 år.
- Der mangler data for bedriftens arealer i et af de ti år pga. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø's sagsbehandling.

Gartnerier, frugtavlere og visse andre professionelle brugere af plantebeskyttelsesmidler er undtaget for krav om udfyldelse af IPM-skemaet, idet de ikke har arealer i omdrift.

Første gang skemaet skulle udfyldes, var den 31. marts 2021 for planperioden 2019/2020. Udfyldelse kan først ske efter at virksomheden har indberettet forbruget af plantebeskyttelsesmidler i SJI. Skemaet skal udfyldes hvert år.

Når der logges ind på IPM-skemaet, foretager IT-systemet en frasortering af virksomheder, der via et eller flere af ovenstående kriterier, ikke er pligtige til at udfylde IPM-skemaet. Dog kan Miljøstyrelsen ikke automatisk tjekke alle punkter. De to første punkter tjekkes ikke automatisk. Det er virksomheden selv, der skal vurdere, om de er fritaget grundet disse to kriterier.

Skemaet består af 14 spørgsmål. Af disse skal landbrugsvirksomheden selv svare på de 6 spørgsmål og de resterende 8 besvares automatisk, idet der trækkes data fra Fællesskemaet, SJI og BMD.

Når landbrugsbedriften har udfyldt IPM-skemaet, sendes automatisk et udfyldt skema som pdf til virksomhedens digitale postkasse. Der er ikke krav om et minimum pointantal man skal opnå med IPM-skemaet. Der kan udelukkende sanktioneres for manglende udfyldt skema.

Forud for en fysisk kontrolkan der foretage en kontrol i IT-systemet af hvorvidt virksomheden har udfyldt IPM-skemaet. Dette kan tjekkes via linket her:

<https://sji.mst.dk/administration>

Hvis virksomheden har udfyldt IPM-skemaet, skal LBST ikke foretage sig yderligere. Hvis virksomheden ikke har udfyldt IPM-skemaet, på trods af at kontrolløren vurderer, at virksomheden er pligtig til at udfylde jf. ovenstående kriterier, skal der laves en høring på, at IPM-skemaet ikke er udfyldt.

Fra 1. april 2025 kontrolleres således, at virksomheden har udfyldt IPM-skemaet for planperioden 2023/2024 senest den 31. marts 2025 (indtil denne dato kontrolleres, at skemaet for 2022/2023 er udfyldt). Er IPM-skemaet ikke udfyldt, så anføres det for hvilke(n) planperiode skemaet ikke er udfyldt.

7. Bilag til instruksen

Bilag A: Retsgrundlag

Bilag B: Information om MAB

Bilag C: Syn af sprøjte

Bilag D: Action card beslaglæggelse

Bilag A: Retsgrundlag

Det er de til enhver tid gældende udgaver af nedenstående regler og EU-forordninger, der finder anvendelse på kontrolområdet:

Forordninger:

Europa Parlamentets og Rådets forordning nr. 1107/2009 af 21. oktober 2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler og om ophævelse af Rådets direktiv 79/117/EØF og 91/414/EØF. (Plantebeskyttelsesmiddelforordningen).

Europa Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 528/2012 af 22. maj 2012 om tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter (Biocidforordningen).

Europa Parlamentets og Rådets forordning nr. 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevarer- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001, (EF) nr. 396/2005, (EF) nr. 1069/2009, (EF) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 og (EU) 2016/2031, Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 og (EF) nr. 1099/2009 samt Rådets direktiv 98/58/EF, 1999/74/EF, 2007/43/EF, 2008/119/EF og 2008/120/EF og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 og (EF) nr. 882/2004, Rådets direktiv 89/608/EØF, 89/662/EØF, 90/425/EØF, 91/496/EØF, 96/23/EF, 96/93/EF og 97/78/EF og Rådets afgørelse 92/438/EØF (Forordningen om offentlig kontrol eller Kontrolforordningen).

Europa Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (CLP - forordningen)

Love:

Lov om kemikalier, jf. lovbekendtgørelse nr. 6 af 4. januar 2023

Lov nr. 45 af 23. januar 2018 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om vandforsyning m.v. (*BNBO-loven*) jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 om miljøbeskyttelse og lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022 om vandforsyning m.v.

Delegationsbekendtgørelser:

Bekendtgørelse nr. 1514 af 25. juni 2021 om delegation af opgaver og beføjelser til Miljøstyrelsen (delegationsbekendtgørelse for Miljøstyrelsen).

Bekendtgørelse nr. 1273 af 27. november 2017 om Landbrugsstyrelsens opgaver og beføjelser (delegationsbekendtgørelse for Landbrugsstyrelsen).

Bekendtgørelser:

Bekendtgørelse nr. 184 af 23. februar 2023 om sprøjtejournal for alle professionelle brugere af plantebeskyttelsesmidler og indberetningspligt for visse jordbrugsvirksomheder (sprøjtejournalbekendtgørelsen)

Bekendtgørelse nr. 1401 af 26. november 2018 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler (vaskepladsbekendtgørelsen)

Bekendtgørelse nr. 2280 af 29. december 2020 om uddannelse og autorisation i forbindelse med køb, overdragelse og professionel anvendelse af bekæmpelsesmidler (autorisationsbekendtgørelsen)

Bekendtgørelse nr. 1503 af 10. december 2024 om bekæmpelsesmidler (bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen)

Bekendtgørelse nr. 789 af 1. juni 2022 om syn af sprøjteudstyr (sprøjtesynsbekendtgørelsen)

Bekendtgørelse nr. 976 af 20. august 2024 om brug af kemiske stoffer og blandinger i bekæmpelsesmidler (stofbekendtgørelsen)

Bekendtgørelse nr. 1625 af 31. oktober 2020 om pligt til anvendelse og registrering af IPM-principper ved brug af plantebeskyttelsesmidler (IPM-bekendtgørelsen)

Bekendtgørelse nr. 1755 af 14. december 2015 om udbringning af bekæmpelsesmidler fra luftfartøjer (flysprøjtebekendtgørelsen)

Bekendtgørelse nr. 1412 af 4. december 2017 om gasning i forbindelse med skadedyrsbekæmpelse (gasningsbekendtgørelsen)

Bekendtgørelse nr. 1515 af 6. december 2023 om anvendelse af plantebeskyttelsesmidler på golfbaner (golfbekendtgørelsen)

Bekendtgørelse nr. 991 af 21. august 2024 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (rottebekendtgørelsen)

Bilag B: Information om MAB til brug for kontrolopgaver hos LBST

MAB-autorisationer

Oversigt over de forskellige autorisationstyper, gebyr, rettigheder autorisationerne giver indehaveren og de uddannelseskrav der ligger til grund.

Autorisation	Gebyr	Autorisationen giver følgende rettigheder	Giver samme rettigheder som en anden autorisation	Uddannelsesbetegnelse, der ligger til grund for autorisationen	Uddannelsens varighed	Opfølgningskursus varighed	Gyldighedsperiode for kursus og certifikat	Prøve
S1	230 kr. (2025)	Køb, salg og anvendelse af alle plantebeskyttelsesmidler, bortset fra meget giftige bekæmpelsesmidler, og udbringning med alle almindelige udbringnings-metoder	Med en S1-autorisation opnås også samtidig rettigheder som ved en S2-, S3- og F1-autorisation	Sprøjtcertifikat kursus	74 timer, 10 dage	7-4 timer	4 år	Digital prøve består af 2 delprøver (heraf en almen og en Branchespecifik prøve). Ingen prøve i opfølgningskurset
S2	230 kr. (2025)	Udbringning af alle plantebeskyttelsesmidler med hånd og rygspøjte, med hånden, granulatspredere og via påsmøring. Køb af alle typer af plantebeskyttelsesmidler bortset fra meget giftige bekæmpelsesmidler Salg af ikke-professionelle plantebeskyttelsesmidler	Med en S2-autorisation opnås samme rettigheder som ved en F1-autorisation	Hånd- og rygspøjtcertifikat kursus	14,8 timer, 2 dage	Min. 4 timer	4 år	Digital prøve. Ingen prøve i opfølgningskurset.
S3	230 kr. (2025)	Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler der benyttes til bejdning af udsæd, dvs. korn, frø, kartofler mv. og køb af alle typer af plantebeskyttelsesmidler bortset fra meget giftige bekæmpelsesmidler.		Bejdsemiddelcertifikatkursus	E-læringskursus, svarende til 3,7 timers undervisning	En løbende opdateret version af E-læringskurset gennemføres igen efter 4 år.	4 år	Nej
G1	287 kr. (2025)	Køb, salg og anvendelse af gasningsmidler, der er godkendt til at bekæmpe mosegrise og muldvarpe. Salg af gasningsmidler til bekæmpelse af skadedyr i lagre af korn, frø og lignende.		Muldvarpe-/mosegrise gasningskursus	6 timer	Der gennemføres en digital test i forbindelse med generhvervelse af autorisation i MAB.	5 år	Prøve ved grundkursus samt digital test ved generhvervelse af autorisation

G2	287 kr. (2025)	Køb, salg og anvendelse af gasningsmidler, der er godkendt til at bekæmpe skadedyr i lagre af korn, frø og lignende.		Gasningsbevis	Udbydes ikke i DK. Kursus på 4 dage udbydes i Sverige og et kursus på 5 dage udbydes i Tyskland. Disse kurser er anerkendt af Miljøstyrelsen	Der findes ingen opfølgningskurser. Det fulde kursus skal gennemføres hvert 5. år	5 år	Prøve
F1	287 kr. (2025)	Virksomheder, der har ansat personale med F1-autorisation må forhandle plantebeskyttelsesmidler til ikke-professionel anvendelse		Forhandlertcertifikatkursus	E-læringskursus svarende til 3,7 timers undervisning	En løbende opdateret version af E-læringskurset gennemføres igen efter 4 år.	4 år	Nej

Bilag C: Synsrapport

Miljø- og
Fødevarerministeriet
Miljøstyrelsen

DEMO SYN SRAPPORT MARK SPRØJTE

Synet er gennemført i henhold til Miljøstyrelsens vejledning, som i store træk er baseret på EN 13790

Synet hvor	Danish EPA		Sprøjtedetajler		
Adresse	Strandgade 29, DK - 1401, Copenhagen		Fabrikant	Hardi	
S/n			Type	xokk12	
Dato for syn	24-02-2015	Friet for næste syn 24-02-2020	Serienummer	223344	
Synemedarbejder	Anita Fjeldsted		Frøafmålingsår	2008	
Resultat af syn	Godkendt efter reparationer		Sprøjte type	Monteret	
Mærkatnummer	-993		Tank	Kapacitet	2000 liter
Ejer			Pumpe	Type:	Stempel / Membran
Kunde-ID	1111			Kapaciteten er	200.0 l / min
Navn	Søren Hansen			med tryk:	10.0 bar
Adresse	Gammelvej 12, 2222, Gammelby		Omrøring	Hydraulisk	
			Sprøjtebom	Arbejdsbredde:	24.0 meter med 8 sektioner
			Afstand mellem dyser	30 cm	

Resultat af s/n

1. Kraftoverføring		6. Rør og slanger	
1. Kraftoverføring - slid og defekter	Repareret	1. Slid og tæthed	Repareret
■ repareret		■ slanger udskiftet	
2. Afskærmning	OK	2. Slangeføring og fæstning	Repareret
■		■ slanger fikseret på bom	
2. Vækepumpe		7. Filtre	
1. Pumpekapalet	Repareret	1. Filtre	OK
■ NY pumpe monteret		8. Sprøjtebom	
2. Pulsering	OK	1. Funktionsfølelse / intakt / stabilitet / symmetri	OK
3. Sikkerhedsventil	OK	2. Afvigelse	OK
4. Pumpetæthed	OK	3. Transportstilling	OK
3. Omrøring		4. Dyseplacering	OK
1. Omrøring	OK	5. Udvendig sprøjteforurening	OK
4. Væketank og kemipåfyld		6. Dysebeskyttelse	OK
1. Læsteheder i tank	OK	7. Bomhøjde	OK
2. Påfyldningsst.	OK	8. Bomophæng og dæmpning	OK
3. Udluftning	OK	9. Sektionslugetryk	OK
4. Væskeindikator	OK	9. Dyser	
5. Aftapning	OK	1. Dyse typer og dyse filter identiske	OK
6. Kontraventil	OK	2. Dysemontering	OK
7. Skylfunktion	OK	3. Døpning	OK
8. Kemipåfyld	OK	10. Luftblæser	
9. Kemidunke	OK	1. Slid / defekter / regulering af luftmængde	OK
10. Rengøringsudstyr	OK	2. Røtering	OK
5. Befjælnings-, målesystem og regulering		3. Justerbare guldeplader	OK
1. Kontakter til dyse og sektionsafbrydning	OK	4. Afskærmning	OK
2. Trykreguleringsventil og væskeventiler	OK		
3. Manometer - let læselst og korrekt skala inddeling	OK		
4. Manometer - nøjagtighed og stabil	OK		
5. Flowmåler og hastighedssensor - nøjagtighed	OK		

Måling af manometer og/eller tryk sensorer

Type: Analog

Sprøjtes manometer visning (bar)	1.0	1.5	2.0	3.0	4.0	6.0	8.0	10.0	8.0	6.0	4.0	3.0	2.0	1.5	1.0
Testresultat (bar)	1	1.5	2	3	4	6.5	8.5	10	8	6	4	3	2	1.5	1

11. Resultat af syn af dyser

Nr.	Beskrivelse	Fabrikant	Type	Sprøjtevinkel / klassifikation	Jærføjlse	Tryk	Resultat af syn
1	Runddyse	Albus	AMT	- / 007		8	OK
	Håndholdt scanner:	I forhold til normen <= 10%: OK			Fald i tryk <= 10%: OK		

Bilag D: Action Card

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Action Card - ulovlige pesticider - beslaglæggelse

Du bør overveje beslaglæggelse, hvis du har fundet store mængder ulovlige midler, dvs.:

- Udenlandsk etiket/mærkning: Ca. 5 L (vejl. mængde)
- Dansk etiket/mærkning: Ca. 50 L (vejl. mængde)

Der kan være situationer, hvor mindre mængder skal føre til beslaglæggelse – fx ved generel modvilje mod aflevering, eller en mistanke om, at midlerne alligevel vil blive anvendt i produktionen, videresolgt, eller at midlerne vil blive bortskaffet ulovligt.

Du bør desuden overveje beslaglæggelse, hvis du har:

- Mistanke om, at der er foretaget omhældning, eller forfalskning af etiketter.
- Mistanke om akut fare for forurening. Kontakt da Miljøvagten i den enkelte kommune eller evt. beredskabet via 112.

Beslaglæggelse af midler bør altid ske efter aftale med support i Augustenborg eller med Miljøstyrelsen.

Hvordan beslaglægger du:

- Oplys om, at du beslaglægger midlerne med henblik på destruktion eller sikring af bevismidler, jf. § 48 b i kemikalieloven, og at det sker på vegne af Miljøstyrelsen. (Afhængigt af situationen forklares, hvad beslaglæggelse betyder, og konsekvenser ved at bryde beslaglæggelsen).
- Foretag sikring af de beslaglagte midler med tape, aflåsning, indpakning etc. Sikringen skal foretages, så det er muligt at afdække et brud.
- Lav fotodokumentation af beslaglagte midler, således at den understøtter listen over beslaglagte midler samt deres placering, og notér om muligt aktivstof og mængde af de enkelte midler.
- Udlever beslaglæggelsesbrev – anvend skabelonen fra Kontrolportalen.
- Efter kontrolbesøget bestilles Kemikalieinspektionen til borttransport af de beslaglagte midler. Orienter om, at transport og destruktion foregår på virksomhedens regning jf. kemikalielovens § 48 b, stk. 6.

Kontakt Kemikalieinspektionen:

Hvis du fx skal bestille transport:
Bo Bjerre Nielsen: 93 59 71 26
Anna Hansen: 22 38 61 05
Miljøstyrelsens hovednummer: 72 54 40 00

Kontakt support i Augustenborg:

Hvis du er i tvivl om, hvad du skal gøre:
Lene Alnor: 22 60 93 16
Kristian Tange: 61 98 86 07

